№4 (30)

Беларуская маладзёжная

Рэспубліканская грамадска-палітычная незалежная газета • Заснавана ў чэрвені 1994 г.

Малюнак В. ДУБОВІКА

Галіна ЖАРКО:

Шукаю спонсара на ўласнае пахаванне

(стар. 3)

Всебелорусский клуб избирателей работает для вас!

(стр. 2)

TV программа на неделю

(стр. 4)

Пра РОК

(стар. 7)

Жыццё ў стылі "БМ"

(стар. 8)

Вядзьмак Ігуменьскі:

Сказ пра Ігумень

(стар. 5)

"Мы ўжо даўно не "афганцы"...

Каму патрэбна "усебаковая падтрымка" былых воінаў-інтэрнацыялістаў

(стар. 2)

Першакласны сцёб

(суб'ектыўны рэпартаж пра сустрэчу Андрэя Козырава з творчай інтэлігенцыяй Беларусі)

(стар. 2)

Зноў пагражае Беларусі жыць у Расіі ў прымаках!

А от выборов не спрятаться, не скрыться...

Как выбрать достойных в новый Верховный Совет? Как научиться ориентироваться в разноголосом хоре предвыборных обещаний? (Вспомните, как сладко и голосисто поют претенденты на все лады, какие золотые горы обещают...) Как отличить подлинных демократов от демагогов? Ведь столько теперь партий и движений... Конечно, выбирать будет нелегко. И прежде всего надо определиться. Ведь уже создано три предвыборных блока. Один -- коммунистической направленности и два -- демократической, более десятка партий и движений объединились.

В ноябре минувшего года зарегистрирован Всебелорусский клуб избирателей -- "добровольная общественная организация граждан, объединившихся с целью развития их общественной активности, способствования участию граждан в управлении делами общества и государства". Всебелорусский клуб избирателей основывает свою деятельность на принципах "Всеобщей декларации прав человека" и исходит из того, что права человека должны быть поставлены выше интересов государства, наций и классов.

Дать людям возможность реализовать свои политические устремления, помочь разобраться в политических реалиях сегодняшнего дня, способствовать становлению демократии, без которой невозможен нормальный жизненный уклад -- вот на что в первую очередь направлена деятельность Всебелорусского клуба избирателей.

Еще в предвыборную президентскую кампанию было создано несколько неформальных, незарегистрированных клубов, по-разному они назывались (в Витебске, Лоеве, Речице, Житковичах и других городах). Практика показала, что люди приходят в такие клубы, причем, более активно, если клуб не является достоянием какой-то одной партии, неважно какой -- БСДГ, БНФ или ОДПБ. К партиям в районах, в глубинке отношение довольно осторожное. Да и зарегистрировать в районе общественную организацию, клуб довольно сложно: опыта маловато, устав надо разрабатывать, да и сумму за регистрацию приличную заплатить. Решили разработать единый устав и образовать Всебелорусский клуб избирателей. Сейчас в районах зарегистрировано 22 клуба, документы десяти -- на регистрации, и еще десяток вот-вот оформится.

"Одна из основных задач таких клубов на местах -- помочь людям определиться в выборе, -- считает председатель ВКИ Владимир Будеев. По оценкам социологов, около 60% избирателей не определились, за кого они будут голосовать. Вот им-то мы и должны помочь. Мы должны внушить еще не определившимся избирателям, что им стоит доверять не отдельным лицам, которые что-то заманчиво обещают, а движениям, партиям, блоку. Верховный Совет будет только тогда дееспособным, когда там будут не просто отдельные мнения представлены, а когда депутат будет проводить идеи своей партии, фракции, блока -- ведь он будет подотчетен этим общественным формированиям, будет обязан свои обещания выполнить".

ВСЕБЕЛОРУССКИЙ КЛУБ ИЗБИРАТЕЛЕЙ

Приглашает к совместной работе, тесному сотрудничеству или к взаимодействию всех граждан Республики Беларусь, кому небезразлична их судьба и судьба будущих поколений.

ВЫБЕРЕМ В ВЕРХОВНЫЙ И МЕСТНЫЕ СОВЕТЫ САМЫХ ДОСТОЙНЫХ!

Контактные телефоны членов Совета и учредителей ВКИ:

Минск 45-28-11, 64-28-36
Вилейка 5-38-83 Клецк 5-38-07
Дзержинск 5-63-41 Лида 2-55-53
Гомель 54-60-05 Витебск 1-26-15
Бобруйск 4-17-52 Могилев 23-82-42
Пинск 4-07-03 Мозырь 3-04-94
Лоев 2-03-17 Жлобин 9-14-26
Орша 2-44-25 Слуцк 2-04-56
Новополоцк 2-35-54 Чериков 2-43-31
Борисов 3-02-02 Барановичи 5-68-24
Жабинка 2-34-10 Слоним 2-38-91

ПЕРШАКЛАСНЫ СЦЁБ!

Такое азначэнне найбольш выразнае для характарыстыкі сустрэчы міністра замежных спраў Расіі Андрэя Козырава з творчай інтэлігенцыяй РБ. І не толькі таму, што залу, як звычайна, уразіў Анатоль Сыс -- на гэты раз "легенда Дома літаратара" вылезла на трыбуну, каб пачаставаць госця беларускай мовай і беларускай паэзіяй. Паэт прачытаў вершык пра дзікі мёд, расейскага мядзведзя і кулямёт на яго. Пасля чаго зышоў -- відавочна, за кулямётам. Зала ўзарвалася апладысментамі, міністр жа, як чалавек выхаваны, заўважыў, што гэта -- менавіта той выпадак, калі востра адчуваецца адрозненне моў, і што, нажаль, без перакладу ён верша не зразумеў.

"Сур'ёзныя" пісьменнікі таксама паводзілі сябе цікава, задаючы Андрэю Козыраву пытанні кшталту "Каго б з расейскіх пісьменнікаў ён ім параіў пачытаць?", адначасова дакараючы Расію за тое, што за апошні год скараціўся наклад "Нового мира".

Сустрэча найяскравейша прадэманстравала варожасць старон адна да адной. Калі пачаў міністр даволі прыстойна, прайшоўшыся па ўсіх аспектах расійска-беларускіх адносін, дык першае ж пытанне адносна становішча ў Чачні яго "апракінула" беззваротна. На дапамогу ён паклікаў аднаго з дзярждумцаў, якіх прывёз з сабой, і той прымусіў залу бурна выказаць абурэнне сказанай "між іншым" фразай: "Сейчас на границе Грузии и Абхазии стоят русские парни и негодуют, почему же нет рядом братьев-белорусов".

Спачатку А.Козыраў спрабаваў зусім пазбегнуць адказаў на вострыя пытанні, але потым усё ж быў вымушаны даць аналіз падзей у Чачні, робячы ўпор на тое, што не забараняецца адстойваць яе суверэнітэт, але не шляхам зброі і генацыда. Таксама ён паведаміў, што Дзярждума і Савет Федэрацый пагадзіліся з амністыяй прадстаўнікам чачэнскага боку, калі тыя складуць зброю, прычым, назваў гэта дэмакратыяй без меж.

Але тое, што міністр працягвае разглядаць Беларусь як непадзельную спадарожніцу Расіі на ўсе часы, адчувалася амаль у кожнай яго думцы. Таму ў нейкі момант становішча спрацавала супраць яго, і на Козырава абрушыўся шквал дакораў, перасцярог і пагроз у бок Расіі, у тым ліку -- і не на апошнім месцы -- з нагоды паслядоўнага і непрыхаванага зневажання суверэнітэта, мовы і кіраўніцтва рэспублікі па расійскім тэлебачанні, якое па сутнасці, манапалізуе інфармацыйную прастору. Асабліва напружаным стаў міністр, калі "творчая інтэлігенцыя" стала адзін за адным нервова тлумачыць яму, што не трэба падкрэсліваць агульныя карані абедзвюх краін як асуджанасць быць разам, бо аналагічныя карані маюцца ў Беларусі і з Літвой, і з Польшчай.

Узгадаўшы нядаўнія падзеі падчас прыезду ў Мінск пісьменніка Лімонава, вар'яцкі сустрэтага тут, у міністра запыталіся, чаму чалавеку з падобнымі ідэямі, С.Гайдукевічу, Масква дае права выступіць на трыбуне Дзярждумы? Паставілі пытанне і аб тым, чаму ні разу расійскі ўрад не выказаў асуджэнне шавіністыч-ных выступленняў адносна РБ некаторых расійскіх партый і рухаў. Козыраў жа жорстка заўважыў, што забарона дзейнасці каго б ні было, адмаўленне ў візах -- першы крок да аўтарытарызму. Маўляў, "вопыт забаронаў за 70 з лішнім год у нас ёсць ва ўсіх, а толку?"

"Цяжкай артылерыяй" з'явілася выступленне Н.Гілевіча-грамавержца з нагоды асноўнага пытання -- сумеснага пасяджэння парламентаў Расіі і Беларусі, якое плануецца ў сакавіку. Ен назваў гэта беспрэцэдэнтным актам парушэння суверэнітэту нашай краіны.

Ціна КЛЫКОЎСКАЯ, для "БМ"

Наших бьют?!

Проживание на территории РБ иностранных граждан по-прежнему остается фактором, осложняющим криминогенную обстановку. Ими за 1994 год совершено 1473 преступления и 48173 административных правонарушения. Лидируют граждане России и Украины -- из 28 умышленных убийств на их долю соответственно приходится 13 и 8. Тяжелых телесных повреждений в общей сложности совершено 15, краж государственного и общественного имущества -- 190, личного имущества -- 431, грабежей -- 82, из которых 28 совершено гражданами России, 17 -- Украины. В 68-ми случаях место имел разбой -- 26 преступлений со стороны россиян, 11 -- украинцев, отличились здесь и вьетнамцы. Изнасилований и попыток к изнасилованию произведено 18, 42 случая мошенничества, 599 -- прочих преступлений. Что касается административных правонарушений, всего их 48173, и снова лидируют Россия -- 519 и Украина -- 297, у других же национальностей соотношение такое: 4 правонарушения совершены афганцами, 4 -- вьетнамцами, 4 -- немцами, одно -- монголом, 23 -- сирийцами, 9 -- турками, 5 -- поляками.

Совершались преступления и в отношении иностранных граждан. Их всего 1082 за прошедший год. Убито было 29 украинцев, 14 азербайджанцев, 9 армян, 4 киргиза, 5 россиян, 2 болгарина, один вьетнамец и один поляк. Нанесено 18 тяжелых телесных повреждений, совершено 556 краж, 121 случай грабежа и 69 -- разбоя, 24 случая мошенничества, 228 -- прочих преступлений. Факты изнасилования (их 7) совершаются исключительно в отношении лиц европейской принадлежности. Административных правонарушений в отношении иностранных граждан совершено 3236.

Виктория ПОПОВА

"МЫ ЎЖО ДАЎНО НЕ "АФГАНЦЫ"...

НЕВЯЛІЧКІ матэрыял на старонках газеты "Рэспубліка" не мог не прымусіць задумацца. Размова ідзе аб звароце да грамадства ветэранаў вайны ў Афганістане, сутнасць якога -- прадэклараваць сваю ўсебаковую падтрымку прэзідэнта.

"...против того, чтобы политические замыслы партий, движений и личностей были направлены на дестабилизацию обстановки в РБ через противопоставление органов власти народу" выступаюць "афганцы". Пакінем абсурднасць фармуліроўкі, хаця кожнаму, хто мае нешта ў галаве, зразумела: ніхто так не супрацьпаставіць уладу народу, як яна сама /у тым ліку і паслядоўнымі крокамі да яго жабрацтва, і збіваннем прафесараў на вуліцах, і вымушанымі адстаўкамі не самых дрэнных прадстаўнікоў гэтай улады/. Але справа ў іншым.

І зноў -- "афганцы". Не трэба абвінавачваць аўтара ў дрэнным стаўленні да іх. Адмаўляючы спекуляцыю гэтымі людзьмі, заўсёды буду падтрымліваць іх у жаданні зрабіць, нарэшце, помнік сваім загінуўшым ці выступіць супраць спроб перафарбаваць іх мінулае. Але чаму зноў у чарговым канфлікце ў грамадстве яны выкарыстаны як казырная карта? Чаму ім зноў належыць кагосьці падтрымліваць, камусьці служыць?

Пад заклікам стаяць подпісы лідэраў шэрагу "афганскіх" арганізацый -- Беларускага Саюза ветэранаў вайны ў Афганістане, Беларускага Аб'яднання ветэранаў вайны ў Афганістане, Асацыяцыі медработнікаў-"афганцаў", Фонду бацькоў загінуўшых і г.д. Я не збіраюся прыводзіць іхнія тлумачэнні, бо сваю пазіцыю, яны ўжо выказалі на старонках "Рэспублікі". Я звярнулася з роспытам да сваіх сяброў і знаёмых -- хлопцаў, старэйшых за мяне на 5-6 год, прайшоўшых Афган, якія зараз не імкнуцца актыўна ўдзельнічаць у рабоце сваіх грамадскіх арганізацый, лічачы, што ніякіх сацыяльных гарантый гэта ўсё роўна не дасць. Праўда, звязацца прыйшлося з Гомелем, Бабруйскам, Пінскам. Балюча ўразіла: усе шасцёра мае суразмоўцы паспадзяваліся, што хаця б з-за вернасці сяброўству я ніякім чынам не назаву іхнія імёны. Што гэта? Людзі, якія хадзілі пад кулямі і вярнуліся людзьмі, якія навучыліся не баяцца за сябе, не могуць адкрыта выказаць сваю думку, тым больш калі за іх у прэсе сказалі тое, з чым яны, мякка кажучы, не вельмі згодныя? Але чаму так? Чаго яны баяцца? Адзін з іх сказаў: "Не ўсе "афганцы" думаюць так, як я, а падкрэсліваць свае разыходжанні з імі ў нечым мне непрыемна".

Але справа, мне здаецца, не толькі ў гэтым.

Людзі хочуць спакою. І яны маюць на гэта права.

Становішча палохае. Насцярожвае. Яшчэ няма, па вялікаму рахунку, ліхаманкавай канфрантацыі, а "афганцы" ўжо выступілі на адным з бакоў. Выкарыстоўваць іх выгадней, чым каго іншага. Бо яны крывёй заслужылі права на давер.

"Мы ўжо даўно не "афганцы". Большасць з нас. Так, шмат у каго свядомасць замкнулася на тых падзеях, яны проста няшчасныя людзі, так і не змаглі пачаць нармальнае жыццё. Ведаеш, гадоў дзесяць таму я быў гатовы ў краме глотку перагрызці, калі хлопцу з пасведчаннем чаго-небудзь не давалі без чаргі. А зараз мы ўсе такія. Хто палічыць усіх "абхазцаў", "асецінцаў", "карабахцаў"? Які... прэзідэнт ім што-небудзь дасць? Ты ж паглядзі -- сустракаюцца хлопцы пасля арміі, дык размова не аб тым, хто дзе служыў, а -- хто дзе ваяваў. А яшчэ -- для каго сакрэт, што шмат хто з "афганцаў" не можа ўжо проста не ваяваць? Яны пайшлі, ці то наёмнікамі, ці то добраахвотнікамі, ці то з адчаю, ваяваць па ўсіх канфліктах, і нічога, апрача гэтага, ужо не жадаюць".

"Для прэзідэнта ў мяне можа быць толькі адно -- "F-2". Ведаеш, што гэта? Не ведаеш -- і добра. Але не пашкадаваў бы і для яго, і для ўсіх астатніх, хто ці мае ўладу, ці да яе рвецца".

Я знарок не "прыглажвала" адказаў. Няхай. Але астатнія мае суразмоўцы былі больш разважлівымі.

"Я гляджу на ўсё гэта не з пазіцыі былога "афганца", а з пазіцыі прадпрымальніка. Пакуль што бачу адно -- вар'ят губіць краіну. Невук з дня ў дзень робіць усё, каб паралізаваць эканоміку. Ну, няхай ён расплюшчыць вочы, падумае сваёй башкой, што адзін дзяржаўны сектар эканоміку не выцягне, і тое, што ён б'е і б'е па малому і сярэдняму бізнесу, перакрывае людзям подых, вядзе да адчаю -- да таго, што яны пачнуць везці тавар кантрабандай, браць для "пад'ёму" грошы з Расіі і ў яе ж бюджэт потым плаціць падаткі, а не -- дык з сумой пойдуць, у беспрацоўныя".

"Адно прэзідэнт добра робіць -- двухмоўе. Рускамоўным перастала быць сорамна за тое, што не жадаюць перайначваць сябе. Але тут жа і іншая крайнасць -- забараняюць БЗВ, "Свабоду". Я іх не прыхільнік, але навошта шукаць новых "хлопчыкаў для біцця" і правакаваць напружанасць?"

"У мяне адукацыі ніякай, апрача школы, асабліва разумным сябе не лічу, таму адно скажу: думаць трэба было, калі за дырэктара саўгаса галасавалі. Паглядзелі б, хто вакол яго. Тыя ж апаратчыкі, якія за яго, як за шыльду, схаваліся. І на што клюнулі -- на тое, што з мафіяй будзе змагацца?"

"На выбарах галасаваў за Лукашэнку. Зараз супраць яго асабліва нічога сказаць не магу, тым больш што за палітычнымі падзеямі не вельмі і сачу. Мая палітыка -- праца, сям'я. Але калі пачынаюць гаварыць ад імя "афганцаў", я памятаю, што я там быў. Але не трэба зноў кідаць нас наперад. За краіну сваю заўсёды стану, але не за "давер прэзідэнтам".

...Галасы гэтых хлопцаў нават не застануцца на дыктафоне, бо працую амаль заўсёды без яго. І далёка не ўсе іх пачуюць. Дакладней, захочуць пачуць. А варта было б. Бо ў іх больш дакладная мера для слоў і ўчынкаў. Нягледзячы на тое, што ў гэтай краіне яны чамусьці не рызыкуюць называць свае імёны.

Ціна КЛЫКОЎСКАЯ, для "БМ"

"Бацька" -- на воз, "кобыле" -- не легче!

Вы заметили: с наших улиц исчезли воробьи! Голуби на голову "железному Феликсу", что напротив КГБ стоит, гадить перестали. И все это не от хорошей жизни: просто им клевать, как говорится, нечего.

Помнится, в 70-х хунвейбины воробьев по Китаю гоняли, чтобы риса в стране побольше оставалось. А мы над ними смеялись.

Теперь бывшие хунвейбины над белорусами посмеиваются: у нас --ни риса, ни воробьев, ни реформ! А у них со всеми этими делами абсолютный порядок наблюдается.

Решил наш "бацька" навестить Китай, на людей посмотреть да себя показать (эх, поучиться бы ему у них еще!). Взгромоздился на воз (то бишь реактивный самолет) и отбыл за Гоби да Хинган. А цены в руководимой им республике, временно осиротевшей, возьми да опять подпрыгни!

Теперь что ни яйцо -- то тысячи в кармане как ни бывало! Кило кильки -- десять "штук". Молоко (которое почему-то с перебоями в магазинах) тоже пенсионеру не по карману!

Булка черствого хлебушка = одно яйцо. Одна "брежневская" копеечка = сто двадцать пять "лукашенковских" рубликов (это я по талончику на троллейбус высчитал: раньше он четыре копейки стоил, а нынче -- пятьсот "зайчиков").

Бутылка "Столичной" на минималку тянет: 16620 почему-то рублей я за нее намедни уплатил. И не в кафе, а в самом обычном гастрономе на Берута.

Скажете, неча водку пьянствовать. И правильно скажете. Только и газировкой не очень-то жажду утолишь: 1 бутылка такой "Столичной" = всего семи бутылкам "Фанты" или килограмму мяса на закуску.

При этом заметь, читатель, что все это вздорожание продуктовое происходит с параллельным ухудшением качества товаров: почти шеститысячные пельмени "из пачки", в отличие от их пятидесятикопеечных "предков", просто есть не хочется -- изжога от них одна и тошнит вдобавок от этого "блюда".

Китайцы -- те, говорят, и червей едят. Не заставит ли нас горячо любимый народом президент по весне то же самое делать? Или наоборот -- стариков, от голода до зеленых листочков не дотянувших, самих им на съедение отдаст?..

Хватит, Александр Григорьевич, по заграницам ездить! Пора делами домашними как след заняться! А то ведь не перезимуем, "бацька"!

На тракторном, говорят, уже буржуйки в цехах стоят. Пора бы и мне о своем доме позаботиться, а Вам, господин президент (простите, что с маленькой буквы), -- о своем, который Беларусью зовется!

Н.КОПЧЕНОВ, "БМ"

● Политэкономия постсоциализма

Жывем, як бульба: за зіму не з'ядуць -- увесну пасадзяць

Падазрэнні на тое, што наша сям'я можа не перажыць гэтую зіму, з'явіліся ў мяне яшчэ ўвосень. Зусім нядаўна я атрымала пісьмовае пацвярджэнне гэтаму ў выглядзе дзвюх даведак. Даведкі сапраўдныя. Пячаткі і подпісы сведчаць: "загадана памерці". Тое, што загад гэты аддадзены моваю лічбаў, нічога не мяняе. Гэты "шыфр" мы рассакрэцілі страўнікамі, розум тут не спатрэбіўся. Галаву можна паламаць над іншым: як нам удаецца так доўга загад "памерці" не выконваць. Тэарэтычна гэтую задачу я рашыць не магу. Прапаную яе вам.

Дык вось, даведкі з месцаў працы маёй і мужа спатрэбіліся, бо прайшла пагалоска, што прэзыдэнт раздае дапамогу малазабяспечаным. Зараз мне проста сорамна, што я таксама палічыла нашую сям'ю малазабяспечанай і сабралася было скарыстацца з гэтае абяцанкі. Нас чацвёра. Дзецям 11 і 2 гады. Муж -- выкладчык універсітэта (кандыдат навук, між іншым), я зараз сяджу з дзіцем.

Дык вось з даведак:

Шукаю спонсара на ўласнае пахаванне,

або Загадана памерці

Заработак за III кв. 1994 г.:
даведка мужа -- 272 тыс.;
даведка мая -- 96 тыс.

Разам -- 368 тыс.руб. За квартал на кожнага (чацвёра нас!) -- 62 тыс. Вынік: мінулым летам мы мелі на кожнага па 20 тысяч у месяц.

Прэзідэнцкая дапамога была прапанавана тым, у каго не выходзіла па 55 тысяч на чалавека. Такі даход мне ўяўляецца ўжо пэўным дастаткам, з чаго я зрабіла выснову, што мы ніякія не малазабяспечаныя, а проста жабракі.

Пра дапамогу жабракам размова не вялася, дык нічога дзіўнага, што я яе і не атрымала. У Першамайскі выканком я звярнулася 16 студзеня. Там сказалі, што ўжо позна, усе грошы раздалі. Але я разумею, што справа не ў гэтым. Проста эксперымент "колькі яны яшчэ працягнуць" ускладнілі: становішча пагоршылі і падвопытным паведамілі, чаго ад іх чакаюць -- пагібелі.

Справа ў тым, што нават летась (гл.разлікі) нам не прыходзілася вырашаць праблемы, якія мусім вырашаць зараз, у канцы студзеня 95-га.

Праблема 1. Куды ўкласці грошы? У праязны мужу, каб ён мог дабрацца да работы або заплаціць за кватэру? Разлік такі:

250 тыс. -- гэта ўсё, што атрымаў муж у студзені,

39 тыс. -- тое, што атрымала на дзяцей я.

289 тыс. на ўсіх, 72 тыс. на кожнага, падзяліце на 30 дзён: 2 тысячы ў дзень на 1 чалавека нашае сям'і. Астатнія праблемы пры такім разліку і ўзгадваць няма сэнсу.

Такім чынам, спачатку трэба знайсці спонсара на ўласнае пахаванне, а потым пачынаць збіраць грошы на праязны (метро + аўтобус -- 45 тыс., гэта значыць, 24 дні не есці).

Даведкі прыкладаюцца. (У рэдакцыі. -- Рэд.)

Г. ЖАРКО

P.S. *Я забылася паведаміць, што мой муж выкладае ва універсітэце беларускую літаратуру. Дык, можа, цяперашні ўрад такім чынам вырашае праблему двухмоўя? Няма чалавека -- няма праблемы. Хаця што яны маюць супраць матэматыкаў, фізікаў?..*

Добрая справа ў надзейных руках?

Калі год таму старшыня антыкарупцыйнай камісіі дэпутат Лукашэнка выступаў на сесіі Вярхоўнага Савета са сваім знакамітым дакладам "Аб карупцыі ў вышэйшых эшалонах улады", мы ўключалі на поўную моц свае радыёпрыёмнікі, імкнуліся не прапусціць ніводнага слова з палымянага выступу прамоўцы. Народ спадзяваўся, што калі ўжо пра гэта загаварылі з высокіх трыбун, то... Няхай мы не станем жыць лепш, але ж і яны не будуць красці!

Прайшоў час, галоўны змагар з мафіяй стаў прэзідэнтам, а пачатую ім справу працягваюць яго былыя паплечнікі.

Праўда, даклад Сяргея Антончыка мы не пачулі па радыё, не кожны змог прачытаць і ў тых некалькіх газетах, якія яго надрукавалі. А таму спадар Антончык атрымаўшы шматлікія запрашэнні, сам панёс свой даклад "у народ".

Халодным зімовым вечарам 20 студзеня людзі ішлі ў сталічны кінатэатр "Кіеў", каб даведацца, чаго ж так спалохаўся прэзідэнт, наш галоўны барацьбіт з карупцыяй. Пры поўнай зале спадар Антончык прывёў некаторыя факты са свайго даклада аб карупцыі і асноўных карупцыянерах у камандзе прэзідэнта. Сказаў пры гэтым, што не абвінавачвае тых, хто браў хабар (не пракурор!), але як дэпутат і чалавек мучыцца пытаннямі: ці маюць яны маральнае права кіраваць дзяржавай? Чаму прэзідэнт аб'явіў "амністыю" казнакрадам паля залічэння іх у сваю каманду?"

Былі таксама прыведзены новыя факты, якія Антончык атрымаў нядаўна і збіраецца ўключыць у другую частку дакладу, якую, відавочна, яму не дазволяць прачытаць на сесіі Вярхоўнага Савета. Пакуль што дэпутат выступае з гэтымі фактамі ў раздзеле "Рознае" (таму, на думку Антончыка, цяпер гэты раздзел і не ідзе ў прамы эфір). Але "прамы эфір" на сустрэчах з людзьмі атрымліваецца па поўнай праграме. Людзі прыходзяць не проста пачуць -- падумаць, абмеркаваць, зрабіць вывады.

Васіль ПЯТРОВІЧ, пенсіянер:

-- Лукашэнка пасля дакладу Антончыка сказаў, што ён ведаў аб усіх гэтых фактах. Тады, відаць, яму выгадна трымаць каля сябе такіх людзей? Яны заўсёды будуць у ягоных руках, яны марыянеткі, а іх цёмныя справы -- тыя нітачкі, за якія прэзідэнт у любы час можа патузаць. Яму гэта, можа, і зручна. Але ж ці падумаў ён, як будзе выглядаць у вачах выбаршчыкаў, набіраючы сабе такую каманду? Няўжо ў нас не засталося разумных і сумленных людзей?

С.М., рабочая:

-- Ведаеце, мяне больш за ўсё абурыла тое, што мне не далі магчымасці азнаёміцца з гэтым дакладам праз радыё ці газеты. Чаму, як галасаваць, дык мяне лічаць свядомым чалавекам, а потым ужо самі вырашаюць, што мне можна ведаць, а што не? Не такія ўжо мы і цёмныя. І без гэтага даклада бачым, што, калі нешта ў краіне і змяняецца, то толькі ў горшы бок.

Аляксандр ПІЛАТ, студэнт:

-- Слухаючы выступленне Антончыка, я падумаў вось пра што. На сесіі Вярхоўнага Савета, прапаноўваючы названых сёння людзей на высокія дзяржаўныя пасады, прэзідэнт характарызаваў іх як крыштальна чыстых і сумленных, ведаючы, аднак, пра іх "грашкі". Значыць, мякка скажам, той самы М.Чыгір, каб "не падставіць" прэзідэнта, не сказаў сумленна: "вось, былі такія парушэнні закона, быў прыцягнуты да адказнасці па такім артыкуле закона, атрымаў такое пакаранне..." Аднак ён не зрабіў гэтага. Як вядома, шлях да ачышчэння ідзе праз пакаянне, а хто падмануў аднойчы, той падмане і ў другі раз. А ў народзе гэта называецца проста: рука руку мые.

Т.К., беспрацоўная:

-- Шчыра кажучы, усё сказанае сёння Антончыкам мяне не здзівіла. Лукашэнка стаў прэзідэнтам, не маючы сваёй каманды. А калі пачаў яе фарміраваць, то падбіраў людзей не адданых справе, а ў першую чаргу адданых яму асабіста. Для гэтага ён абраў свой крытэрый адбору, і таму мы бачым, што атрымалася, а з некаторымі з сёння названых людзей у яго, напэўна, і не было іншага выйсця, як узяць у сваю каманду. Відаць, таму ён і заплакаў ад свайго бяссілля. А асобныя члены яго каманды, названыя ў дакладзе, смела кінуліся заяўляць аб сваёй адстаўцы, упэўненыя, што Лукашэнка іх не здасць. Вось і атрымалася, што людзі, якія дапамагалі раскручваць інфляцыю, сёння ва ўрадзе. Каб жа яны хоць цяпер яе трохі спынілі, але ж ці не ведаюць, як гэта зрабіць, ці не хочуць. Прэзідэнт дык сам сумленна прызнаўся, што не ведае, адкуль бярэцца інфляцыя. Ен нават да нядаўняга часу не ведаў, што ў нас такое вялікае войска. Так і жывем. Скардзіцца няма на каго, самі выбіраем.

Дык чаму ж усё ж даклад Лукашэнкі адразу пайшоў у эфір, а даклад Антончыка быў забаронены? Цяпер вядома, што ўсе тыя факты, аб якіх у свой час гаварыў на сесіі Лукашэнка, пабывалі на стале ў Кебіча, і ўжо той вырашаў, аб чым можна сказаць, а што "пакласці ў стол". Тады пры дапамозе сённяшняга прэзідэнта і быў выяўлены самы галоўны "карупцыянер" у дзяржаве -- Шушкевіч. Памятаеце, як эмацыянальна, з якім абурэннем казаў тады Лукашэнка, колькі дзяржаўных цвікоў забіта ў сцены шушкевічава лецішча? (Дарэчы, са справы аб "цвіках Шушкевіча" зроблены пэўныя высновы, і цяпер у сцяну, якая ўзведзена вакол дома жонкі прэзідэнта, не забіра ніводнага цвіка).

Відаць, антыкарупцыйная камісія спакойна існавала б, не выходзячы ў сваіх "выкрываннях" за межы, адведзеныя ўладамі, калі б Лукашэнка не стаў кандыдатам у прэзідэнты і не вырашыў выкарыстаць сабраны камісіяй кампрамат толькі на сваю карысць. Ен, што называецца, пайшоў ва-банк. Вось тады камісію распусцілі, а кабінет яе стыршыні апячаталі. (І, калі памятаеце, Лукашэнка прарываўся ў яго амаль што з боем.) У той час кандыдат у прэзідэнты заявіў, што дакументы з сейфа зніклі. Так гэта ці не -- аб гэтым можна толькі гадаць. Сёння Антончык кажа, што, калі ён у той час убачыў, якая гульня вядзецца вакол гэтай самай барацьбы з карупцыяй і як бясследна знікаюць дакументы, якія ён перадаваў Лукашэнку, то зрабіў для сябе неабходныя высновы. І таму цяпер мае гэтыя матэрыялы.

Антончык свой даклад з уладамі не ўзгадняў, у хованкі не гуляў, а вырашыў сказаць прэзідэнту праўду-матку прынародна.

Антончык сцвярджае, што зараз вядзецца спешная работа на па падмене тых дакументаў, на якія ён спасылаўся ў сваім дакладзе. Можа, гэта і так, але наш народ, навучаны шматгадовым вопытам, добра ведае, што, калі ад яго што-небудзь старанна хаваюць, значыць, хаваюць праўду.

Антончык прапануе склікаць у Мінску 16-18 лютага агульнанацыянальны сход з удзелам рабочых, служачых, прамыслоўцаў, бізнесменаў, навукоўцаў, сялян, творчай інтэлігенцыі, журналістаў. Мэта сходу -- кансалідаваць грамадскасць і знайсці шляхі выхаду з крызісу. Калі прэзідэнт сапраўды хоча праводзіць рэформы, але не ведае як, абавязак кожнага -- дапамагчы яму. Калі ў прэзідэнта і яго каманды няма жадання да канструктыўнага супрацоўніцтва і правядзення рэформаў -- прыняць, згодна з Канстытуцыяй, рашэнне аб правядзенні рэферэндуму аб даверы прэзідэнту.

Сяргей КІЕНЯ, "БМ"

ТВ -- программа на неделю

Понедельник, 30 января

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Мультфильмы. 8.20 "Фуэте". Худ.фильм. 9.55 Студия "Политика". Детский сеанс 10.10 Волшебный экран. Мультфильмы. 10.45 "Кортик". Худ.фильм. 1-я серия. 11.55 У нас дома. Программа для семьи. 12.25 "Гимназисты". Док.фильм. 15.20 Тема Родины в музыке и изобразительном искусстве. 15.50 Творческое об"единение "Мой мир". Конкурс юных композиторов в Гродно. 16.30 Концерт памяти народного артиста Беларуси Зиновия Бабия. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.10 Телеочерк о председателе колхоза "Коминтерн" Могилевского района Викторе Николаевиче Миргородском. 18.20 Уроки Натальи Новожиловой. 18.50 Мультфильм. 19.00 Международные новости (Би-би-си). 19.20 Проспект. Информационно-аналитическая программа. 19.50 Мультфильм для взрослых. 20.00 Слово. "Нарисует ли художник картину?" 20.10 День века. 20.15 Зеркало Си-эн-эн. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Спортивный телекурьер. 22.00 Клип-концерт. Дмитрий Маликов. 22.10 На сессии Верховного Совета Республики Беларусь.

Вечерний иллюзион Музыка без границ. Музыкально-информационный тележурнал. Под куполом Вселенной.

"Останкино"

5.30 Утро. 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 22.50 Новости. 8.00 "Топо Джиджио". Мультсериал. 8.25 "Дикая Роза". Телесериал. 9.00 Человек и закон. 9.30 Дивеевские пророчества. 14.00 Под знаком Меркурия. 14.20 Фандовый рынок. 14.30 Хроника деловой жизни. 14.40 Телемикс. 15.00 Звездный час. 15.40 Наше завтра. 16.20 "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.50 Мир сегодня. 17.00 У всех на устах. 17.30 В эти дни 50 лет назад. 17.45, 20.30 Погода. 18.00 Час пик. 18.30 "Дикая Роза". Телесериал. 19.00 Мужчина и женщина. 19.40 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Встреча с А.И.Солженицыным. 21.00 Гол. 21.35 В поисках утраченного. 22.15 Пресс-клуб. 23.50 Пресс-экспресс.

Канал "Россия"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 6.05 Ритмика. 6.20 Звезды говорят. 6.25 Между прочим. 6.55 Река времени. 7.25 Телегазета. 7.30 Время деловых людей. 8.00 Всемирные новости Эй-би-си. 8.25 Дельца. 8.55 Кинофестиваль "День Победы" "Дни и ночи". Худ.фильм. 10.25 Торговый дом. 10.40 Крестьянский вопрос. 11.05, 13.20 Деловая Россия. 13.45 Шедевры из провинции. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Мульти-пульти. 16.05 "Сотвори добро". 16.45 "В этот день..." 16.50 Сказки для родителей. 17.20 Репортажи с мест. 17.30 Спасение 911. 18.25 Устами младенца. 19.25 Подробности. 19.35 "Желтые ирисы". Худ.фильм. 20.40 Репортер. 21.00 Без ретуши. 22.30 Автомиг. 22.40 Река времени. 22.45 "Совершенный шпион". Худ.фильм (Великобритания). 1-я серия. 23.50 Тишина Н 9.

"Санкт-Петербург"

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ. 12.10 Мультфильмы. 12.30, 14.45, 17.50, 19.05 Музыкальный момент. 12.35 "Немецкая волна". 13.00 Тест. 13.15 "За черным соболем". Док.фильм. 13.30 "Мануэла". Худ.фильм (Италия). 14.20 Мультфильм. 14.50 "Любимая женщина механика Гаврилова". Худ.фильм. 16.05 Волшебная линия. 16.20 Мультфильм. 16.30 Трамплин. Шоу-конкурс. 17.15 Праздник на улице А.Маринеско. 17.55 Крестики-нолики. 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Большой фестиваль. 19.25 "Мануэла". Худ.фильм. 20.15 "На ровном месте". Телеигра. 20.45 "Ваня, ты как здесь?" Короткометражный фильм. 21.10 Телемагазин. 21.15 Телеслужба безопасности. 21.45 Спортивные новости. 22.00 Звездный вечер в "Доме кино". Часть 1-я.

Вторник, 31 января

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Мультфильмы. 8.20 Зеркало Си-эн-эн. 8.35 "Белвидеоцентр" представляет: "Признание в любви". Док.фильм. 8.55 День века. 9.00 Тема Родины в музыке и изобразительном искусстве. 9.30 "Тэлесябрына". Мгновение искренности. 10.00 Студия "Политика". Детский сеанс 10.15 Волшебный экран. Мультфильм. 10.30 "Кортик". Худ.фильм. 2-я серия. 11.40 Творческое об"единение "Мой мир". Конкурс юных композиторов в Гродно. х х х 12.25 "Место встречи изменить нельзя". Худ.фильм. 4-я серия. 13.40 "Концерт - фронту". По страницам киносборников военных лет. х х х 16.00 Изучаем свою историю. "Хутор". Док.фильм студии "Лето-пись". 16.30 Белорусская литература. Янка Купала и его наставники. 16.55 Творческое об"единение "Мир". Личность. 17.15 Народный мастер Николай Тарасюк. 17.40 Мультфильм. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.10 Международные новости (Би-би-си). 18.30 К 5-летию Закона о языках. Трансляция из Дома литератора. 19.35 Студия "Эксклюзив". "И это жизнь?!.." 19.40 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телесе-риал (Бразилия). 20.15 Зеркало Си-эн-эн. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Студия "Политика". 21.55 Клип-концерт. Женя Белоусов. 22.05 На сессии Верховного Совета Республики Беларусь.

Вечерний иллюзион "Паутина-2". Худ.фильм.

"Останкино"

5.30 Утро. 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 22.50 Новости. 8.00 "Топо Джиджио". Мультсериал. 8.25 "Дикая Роза". Телесериал. 9.00 Ты помнишь, товарищ... 9.30 Играют В.Гайдуков и С.Ларионов (баян). 14.00 Дверь в малый бизнес. 14.20 Дело и право. 14.30 Хроника деловой жизни. 14.40 Культура и бизнес. 15.00 Домисолька. 15.30 Волшебный мир, или Синема. 16.00 Джем. 16.20 "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.50 Мир сегодня. 17.00 Русский мир. 17.30 Загадка СБ. 17.40, 20.30 Погода. 17.45 Кто есть кто. XX век. Вильгельм 11. 18.00 Час пик. 18.25 "Дикая Роза". Телесериал. 18.55 Мы. Авторская программа В.Познера. 19.40 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Из первых рук. 20.50 "Игра всерьез". Худ.фильм. 22.40 Р.Шуман. "Арабески". 23.05 Хоккей. Чемпионат МХЛ. ЦСКА - "Итиль"(Казань). 2-й и 3-й периоды. В перерыве (23.45) - Пресс-экспресс.

Канал "Россия"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 6.05 Ритмика. 6.20 Звезды говорят. 6.25 Между прочим. 6.55 Река времени. 7.25 Телегазета. 7.30 Время деловых людей. 8.00 Всемирные новости Эй-би-си. 10.25 Торговый дом. 10.40 Крестьянский вопрос. 11.05, 13.20 Деловая Россия. 13.45 Спасение 911. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 "Особо секретная миссия". Худ.фильм. 4-я серия. 16.05 Новая линия. 16.35 Репортажи с мест. 16.45 "В этот день..." 16.50 Бесшумные лидеры. 17.20 Никто не забыт. 17.35 "Моя война". Документально-публицистический фильм. 17.50 Ваше право. 18.05 L-клуб. 19.25 Подробности. 19.35 Кинофестиваль "День Победы" "Горячий снег". Худ.фильм. 21.35 Киноафиша. 21.50 Клип-антракт. Группа "На-на". 22.30 Автомиг. 22.40 Река времени. 22.45 Экран криминальных сообщений. 22.55 "Совершенный шпион". Худ.фильм. 2-я серия. 23.55 Парижские сезоны.

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ. 12.10 Мультфильмы. 12.30, 14.45, 17.40, 19.05 Музыкальный момент. 12.35 "Немецкая волна". 13.00 Скорая помощь. 13.30 "Мануэла". Худ.фильм. 14.20 Мультфильм. 14.50 "Расстанемся, пока хорошие". Худ.фильм. 1-я и 2-я серии. 17.05 Волшебная линия. 17.20 Мультфильмы. 17.45 По всей России. 17.55 Мы и банк. 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Большой фестиваль. 19.25 "Мануэла". Худ.фильм. 20.15 Театральный бинокль. 20.50 "Пятый туз". Д.Филиппов. 21.10 Телемагазин. 21.15 Телеслужба безопасности. 21.45 Спортивные новости. 22.00 Звездный вечер в "Доме кино". Часть 2-я.

Среда, 1 февраля

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Мультфильмы. 8.15 Зеркало Си-эн-эн. 8.30 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телесери-ал (Бразилия). 9.00 Белорусская литература. Янка Купала и его наставники. 9.30 "Паутина-2". Худ.фильм. 10.20 Уроки Натальи Новожиловой. 10.50 Студия "Политика". Детский сеанс 11.05 Волшебный экран. Мультфильмы. 11.30 "Кортик". Худ.фильм. 3-я серия. 12.50 Творческое об"единение "Мой мир". Личность. 13.10 Видимо-невидимо. 14.10 "Место встречи изменить нельзя". Худ.фильм. 5-я серия. 15.35 "Белвидеоцентр" представляет: "Плывет челн". Док.фильм. 15.50 Изучаем свою историю. "Край перевернутых небес". Док. фильм студии "Летопись". 16.20 Волшебный экран. Мультфильм. 16.30 "Танцуй, Испания!" Фильм-концерт. 17.40 "Скупой два раза платит". Новая технология строительства. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.10 "Крок". Закон и ты. Прямая линия. 19.00 Международные новости (Би-би-си). 19.20 Диалоги о спорте. 19.45 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телесе-риал (Бразилия). 20.15 Зеркало Си-эн-эн. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Студия "Политика". 21.55 Клип-концерт. Группа "Любэ". 22.05 На сессии Верховного Совета Республики Беларусь.

Вечерний иллюзион "Паутина-2". Худ.фильм. Под куполом Вселенной.

"Останкино"

5.30 Утро. 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 22.50 Новости. 8.00 "Топо Джиджио". Мультсериал. 8.25 "Дикая Роза". Телесериал. 9.00 Клуб путешественников. 14.00 Наука и рынок. 14.20 Деньги и счастье. 14.30 Хроника деловой жизни. 14.40 Агентство "Шанс". 15.00 Посмотри, послушай. 15.20 Мультфильм. 16.00 Тин-тоник. 16.20 "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.50 Мир сегодня. 17.00 Межгосударственная телерадиокомпания "Мир". 17.40, 20.30 Погода. 17.45 Кто есть кто. XX век. Аятолла Хомейни. 18.00 Час пик. 18.30 "Дикая Роза". Телесериал. 18.55 "Серебряный шар". Авторская программа В.Вульфа. 19.40 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Монолог. 20.50 К 50-летию Победы. "Далеко от войны". 21.50 "Телохранитель". Худ.фильм. 23.35 Авто-шоу. 23.50 Пресс-экспресс.

Канал "Россия"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 6.05 Ритмика. 6.20 Звезды говорят. 6.25 Между прочим. 6.55 Река времени. 7.25 Телегазета. 7.30 Время деловых людей. 8.00 Всемирные новости Эй-би-си. 8.25 Ключевой момент. 8.35 Мемуары. К.Ваншенкин об А.Островском. 9.05 Совершенно секретно. 9.55 П.И.Чайковский. "Франческа да Римини". 10.25 Торговый дом. 10.40 Крестьянский вопрос. 11.05, 13.20 Деловая Россия. 13.45 Незанятая вакансия. 3.Олби. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Студия "Рост". "Новогодняя сказка". 16.05 Дальний Восток. 16.45 "В этот день..." 16.50 Золотая ветвь. Художник В.Шинкарев. 17.20 Репортажи с мест. 17.30 Никто не забыт. 17.35 Теледебаты. 18.05 Непопулярная тема. 18.20 Своя игра. 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ.фильм. 20.30 Астрология любви. Алла Пугачева. 21.05 XX век в кадре и за кадром. Профессия - режиссер. 22.30 Автомиг. 22.40 Река времени. 22.45 Экран криминальных сообщений. 22.55 Футбол. Суперкубок Европы. "Арсенал" (Англия) - "Милан" (Италия).

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ. 12.10 "Гармонисты". Телефильм. 12.30, 14.45, 17.45, 19.05 Музыкальный момент. 12.35 "Немецкая волна". 13.00 Скорая помощь. 13.30 "Мануэла". Худ.фильм. 14.20 Мультфильм. 14.50 "Европейский калейдоскоп". 15.15 Мультфильмы. 15.30 Волшебная линия. 15.45 Сказка за сказкой. 16.30 "Не самый удачный день из жизни Дениски и Мишки". Телеспектакль. 17.50 Священный месяц Рамадан. 17.55 Исторический альманах. 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Большой фестиваль. 19.25 "Мануэла". Худ.фильм. 20.15 Блеф-клуб. 20.50 Песни прошлых лет. Поет В.Толкунова. 21.10 Телемагазин. 21.15 Телеслужба безопасности. 21.45 Спортивные новости. 22.00 А.П.Чехов. "На большой дороге". Телеспектакль.

Четверг, 2 февраля

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Мультфильм. 8.30 Зеркало Си-эн-эн. 8.45 "Лада ОМС" представляет: "Моя любовь, моя печаль". Телесери-ал (Бразилия). 9.20 Истоки. Уроки белорусского языка. 9.30 "Паутина-2". Худ.фильм. 10.20 "Тайны древних пещер", "Малахит". Научно-популярные фильмы. 10.45 Студия "Политика". 11.00 Волшебный экран. Мультфильмы. 11.50 "Где-то гремит война". Трехсерийный худ.фильм. 1-я и 2-я серии. 15.40 Изучаем свою историю. "Иосиф и его брат Петр". Док. фильм ("Белвидеоцентр"). 16.10 Белорусская литература. Кондрат Крапива и его драматургия. 16.50 Волшебный экран. Мультфильмы. 17.30 "Хорошки". Фильм-концерт. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.10 А жить надо!.. Встреча с фольклорными группами Чернобыльщины. 19.00 Международные новости (Би-би-си). 19.20 "Фрагменты". Произведения белорусских художников. 19.30 Студия "Эксклюзив". Весы. 19.35 "Крок". "Ин тайм". 20.05 День века. 20.10 Мультфильм для взрослых. 20.15 Зеркало Си-эн-эн. 20.36 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Студия "Политика". 21.55 Клип-концерт. Александр Шаганов. 22.05 На сессии Верховного Совета Республики Беларусь. Вечерний иллюзион "Паутина-2". Худ.фильм. Под куполом Вселенной.

"Останкино"

5.30 Утро. 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 22.50 Новости. 8.00 Мультфильм. 8.20 "Дикая Роза". Телесериал. 9.00 В мире животных (с сурдопереводом). 9.40 Экслибрис. 14.00 Село и реформы. 14.20 Мой маленький бизнес. 14.30 Хроника деловой жизни. 14.40 Разрешите представиться. 15.00 Мультитроллия. 15.30 На балу у Золушки. 16.00 Компьютер-холл. 16.20 "Элен и ребята". Молодежный сериал. 16.50 Мир сегодня. 17.00 ... До 16 и старше. 17.30 Миниатюра. 17.40, 20.30 Погода. 17.45 Кто есть кто. XX век. Х.Капабланка. 18.00 Час пик. 18.30 "Дикая Роза". Телесериал. 18.55 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Парное катание. Про-извольная программа. 19.40 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Москва. Кремль. 21.20 Лотто "Миллион". 21.30 Баскетбол. Чемпионат Европы среди клубов. Мужчины. ЦСКА - "Реал" (Мадрид). 23.00 Легкая атлетика. Международные соревнования "Мировой класс" в Москве. 23.50 Пресс-экспресс.

Канал "Россия"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 6.05 Ритмика. 6.20 Звезды говорят. 6.25 Между прочим. 6.55 Река времени. 7.25 Телегазета. 7.30 Время деловых людей. 8.00 Всемирные новости Эй-би-си. 8.25 "Санта-Барбара". "Шаги Победы". "Память великой битвы". 10.45 Торговый дом. 11.05, 13.20 Деловая Россия. 13.45 "Лад"-галерея. 15.05 Там-там новости. 15.20 Телемарафон "Шаги Победы". Продолжение программы. В перерыве (16.00) - Вести. 18.20 "В этот день..." 18.25 В мире авто- и мотоспорта. 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ.фильм. 20.30 Городок. 21.00 60 минут. 22.30 Автомиг. 22.40 Река времени. 22.45 Новогодняя ночь Н 1995.

Санкт-Петербург 1

5.00 "Мальва". Худ.фильм. 16.25 Волшебная линия. 16.40 "Сноггл". Телеспектакль. 17.50 Три колеса, фолиант и... 18.10, 19.05 Музыкальный момент. 18.15 По всей России. 18.30, 21.30 Информ ТВ. 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Большой фестиваль. 19.25 Ура! Комедия. "33". Худ.фильм. 20.45 "Ты одна - любовь". Фильм-концерт. 21.10 Телемагазин. 21.15 Телеслужба безопасности. 21.45 Спортивные новости. 22.00 Телекомпакт. Музыкальное шоу. 23.00 "Век танца". Телефильм (Франция). 1-я часть.

Пятница, 3 февраля

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Мультфильм. 8.05 Экономикст. 8.15 Зеркало Си-эн-эн. 8.30 "О буром медведе". Док.фильм. 8.55 День века. 9.00 Белорусская литература. Кондрат Крапива и его драматургия. 9.40 "Паутина-2". Худ.фильм. 10.30 Студия "Политика". Детский сеанс 10.45 Волшебный экран. Мультфильм. 10.55 "Этот негодяй Сидоров". Худ.фильм. х х х 12.00 "Крок". "Ин тайм". 12.30 "И звезда со звездою говорит..." Шоу-программа. 12.55 "Где-то гремит война". Худ.фильм. 3-я серия. 16.15 "Белвидеоцентр" представляет: "Серебряная волшебница". Фильм-концерт. 16.45 Творческое об"единение "Мой мир". Потому что люблю. 17.10 "Оперетта - любовь моя..." Артист Арнольд Ранцанц. 18.00 Новости (с сурдопереводом). 18.10 Мультфильмы. 18.45 Своими руками. Для тех, кто вяжет. 19.00 Международные новости (Би-би-си). 19.20 Колумбус. Высокий стиль. 19.40 "Эдинбургские мосты". Международный фестиваль искусств. 20.05 Веселый уик-энд. 20.15 Зеркало Си-эн-эн. 20.36 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Студия "Политика". 21.55 Клип-концерт. Олег Газманов. 22.05 На сессии Верховного Совета Республики Беларусь. Вечерний иллюзион Под куполом Вселенной. "Синема" представляет: "Привет, артист!" Худ.фильм (Франция, Италия). Экономикст. Хоккей. Чемпионат МХЛ. "Тивали" (Минск) - СКА (Санкт-Петербург). 3-й период.

"Останкино"

5.30 Утро. 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 22.50 Новости. 8.00 Сорока. 8.25 "Дикая Роза". Телесериал. 9.00 Сюита из музыки А.Хачатуряна к драме М.Ю.Лермонтова "Маскарад". 9.20 Помоги себе сам. 14.00 Власть и реформы. 14.20 Наш прогноз. 14.30 Хроника деловой жизни. 14.40 К вашим услугам. 15.00 Фильм - детям. "Сильная личность из 2"А". 16.10 Рок-урок. 16.40 Мир сегодня. 16.50 Человек и закон. 17.20 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Мужчины. Произвольная программа. В перерыве - Новости. 18.15, 20.30 Погода. 18.20 "Дикая Роза". Телесериал. 18.50 Поле чудес. 19.40 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 Человек недели. 21.00 "Клан". Телесериал (Франция). 22.10 Единственный дубль. 23.00 Хоккей. Чемпионат МХЛ. ЦСКА - "Торпедо"(Ярославль). 2-й и 3-й периоды. В перерыве (23.40) - Пресс-экспресс.

Канал "Россия"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 6.05 Ритмика. 6.20 Звезды говорят. 6.25 Между прочим. 6.55 Река времени. 7.25 Телегазета. 7.30 Время деловых людей. 8.00 Всемирные новости Эй-би-си. 8.25 Без ретуши. 9.20 Военный курьер. 9.35 "Санта-Барбара". Худ.фильм. 10.25 Торговый дом. 10.40 Крестьянский вопрос. 11.05, 13.20 Деловая Россия. 13.45 Мировая деревня. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Студия "Рост". 16.05 Новая линия. 16.45 "В этот день..." 16.50 Дисней по пятницам. "Воскресная поездка". Худ.фильм. 2-я серия. 17.45 Экспо-видео. 18.00 Теннис. Кубок Дэвиса. Бельгия - Россия. 19.25 Подробности. 19.35 "Санта-Барбара". Худ.фильм. 20.30 Я - лидер. 20.55 Никто не забыт. 21.05 "К-2" представляет: "Перпендикулярное кино". 22.30 Автомиг. 22.40 Река времени. 22.45 "Донор". Худ.фильм (США). 0.20 Вход по пригласительным.

Санкт-Петербург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ. 12.10 "В Старочеркасскую на праздник". Телефильм. 12.30, 14.45, 19.05 Музыкальный момент. 12.35 "Немецкая волна". 13.00 Скорая помощь. 13.25 Мультфильм. 14.15 Урок немецкого языка. 14.50 Ура! Комедия. "33". Худ.фильм. 16.05 Волшебная линия. 16.20 "Я подожду тебя, Папа". Фильм-концерт. 17.05 Сказка за сказкой. 17.55 Храм. 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Большой фестиваль. 19.25 Фильмоскоп. 19.30 "Дети из отеля "Америка". Худ.фильм. 21.00 Мультфильм для взрослых. 21.10 Телемагазин. 21.15 Телеслужба безопасности. 21.45 Спортивные новости. 22.00 Легкая атлетика. Международные соревнования. 22.45 "Тим". Худ.фильм (США).

Суббота, 4 февраля

Белорусское телевидение

8.00 "И снова оперетта". Фильм-концерт. 8.40 Зеркало Си-эн-эн. 8.55 Здоровье. 9.25 "Немые свидетели истории". Новогрудский замок. 9.40 "Лулу - ангел цветов". Мультфильм. 10.15 Студия "Край". Сымон Будный. 10.45 После "Медового месяца". Встреча с молодоженами - победителями телеконкурса. 11.35 "Тревожная память". Иван Шамякин вспоминает фронтовые годы. 12.05 70 лет белорусскому кино. "Батька". Худ.фильм. 13.45 Обновление. Сельскохозяйственное предприятие "Маяк" Дзержинского района. 14.15 Многозвучие. 14.45 "Крок". "Построить дом..." Благотворительная акция Международной общественной организации "КАЯ" по стро-ительству деревни для детей-сирот. 15.45 Телемагазин. Семейный кинозал 15.55 Взгляд в будущее. "После 2000 года". Научно-популярный се-риал (Австралия). 16.25 "Джон Росс. Африканские приключения". Многосерийный худ. фильм. 1-я серия. 16.55 Телевизионный АРТ-клуб представляет. "Пять вечеров со Сте-фанией Станютой". Часть 1-я. 17.30 На музыкальных параллелях. Э.Блох. Симфоническая рапсодия "Шаломо". 17.50 "Пять вечеров со Стефанией Станютой". Часть 2-я. 18.35 Приглашаем на вечерки. 19.35 Вечернее размышление. 19.45 Веселый уик-энд. 19.55 Международные спортивные новости. 20.25 Под куполом Вселенной. 20.35 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Клип-концерт. Юрий Антонов, Вика Цыганова. 21.50 Бон тон. 22.10 "Акколада". Музыкально-развлекательная программа. 22.40 "Звезды" на экране. Александр Соловьев и Ролан Быков в фильме "Арбитр". 0.05 Короли эстрады. Группа "Айран Мейден". 0.40 Видимо-невидимо. Новости кино-видео-аудио.

"Останкино"

6.30 Субботнее утро делового человека. 7.15 Спорт-шанс. 7.45 Слово пастыря. Митрополит Кирилл. 8.00 "Марафон-15" - малышам. 8.30 Межгосударственная телерадиокомпания "Мир". 10.00 Утренняя почта. 10.30 Мир будущего. 11.00 Без паузы. 11.10 Смак. 11.25 Фильмы нашей памяти. "Человек родился". 13.10 Человек с рублем. 13.20 "Дело в шляпе". Фильм 2-й. 13.50, 22.50, 23.50 Новости. 14.00 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Произвольный танец. 14.45 Телескоп. 15.15 Играй, гармонь! 15.55 В эти дни 50 лет назад. 16.10 "Эх, путь-дорожка фронтовая..." 16.20 В мире животных. 17.00 Театр + ТВ. Лия Ахеджакова и ее героини. 17.55 Жан Маре и Луи де Фюнес в худ.фильме "Фантомас". 19.40 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35, 23.00 Погода. 20.45 Счастливый случай. 21.35 Оба-на. 22.15 "И немного о любви". Поет Ф.Киркоров. 24.00 "Счастливые дни". Худ.фильм.

Канал "Россия"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.20 Звезды говорят. 7.30 Река времени. 7.35 "Музыкальная метель". Часть 1-я. 8.05 Пилигрим. 8.50 Парламентская неделя. 9.35 Телэрудит. 9.40 Ретро-шлягер. 10.10 Обратный адрес. 10.55 "Живой труп". Худ.фильм. 12.30 Кино в фраке. 12.40 Крестьянский вопрос. 13.20 Де факто. 13.35 "Эдера". Худ.фильм. 14.30 Футбол без границ. 15.15 Звезды Америки. 15.45 "Последний из могикан". Премьера мультфильма (США). 16.40 Праздник каждый день. 16.50 Теннис. Кубок Дэвиса. Бельгия - Россия. 17.45 Телэрудит. 17.50 Шарман-шоу. 19.25 Кинопанорамафон. Фильм В.Тодоровского "Любовь". 21.30 Футбол. Кубок чемпионов Содружества. Финал. 22.30 Автомиг. 22.40 Река времени. 22.45 Программа "А". 23.45 Кинопанорамафон. "Витгенштейн". Худ.фильм (Великобритания).

Санкт-Петербург

6.30 Час Фрейзера. Религиозная программа. 7.00 Доброе утро. 10.00 Волшебная линия. 10.15 Я и мой кот. 10.35 Мультфильмы. 11.05 "Принц за семью морями". Худ.фильм. 12.25 Музыка на заказ. 13.00 Скорая помощь. 13.30 "Алые паруса". Худ.фильм. 15.00 "Комик Московского цирка". Телефильм. 16.05 "Вальдорфская школа". Премьера док.фильма. 16.55 Мультфильм. 17.00 Бросайка. 17.40 Экспресс-кино. 17.55, 21.15 Уик-энд с детективом. 18.30, 21.30 Информ ТВ. 18.50 Экономика и мы. 19.10 Большой фестиваль. 19.25 "Нана". Худ.фильм. 4-я серия (Франция). 20.30 "Любви негромкие слова". Фильм-концерт. 21.00 Песни нашей памяти. 21.45 Телеканал "Не хочешь - не смотри". 22.55 Звезды оперной сцены. Пласидо Доминго представляет Всемирный оперный конкурс в Мехико.

Воскресенье, 5 февраля

Белорусское телевидение

8.00 "Прогулка в ритмах степа". Фильм-концерт. 8.50 Мультфильмы. 9.10 Хорошие вести. 9.20 Белорусы зарубежья (Корелия). 9.50 Уроки Натальи Новожиловой. Детский экран 10.20 "Не покидай". Худ.фильм. 2-я серия. 11.30 Фестиваль "Телебом" в Могилеве. х х х 12.30 "Мы желаем счастья вам..." Встреча с Майей Гугулан. Передача 1-я. 13.00 Авто-парк. 13.15 "Мы желаем счастья вам..." Передача 2-я. 13.45 К 50-летию Победы. "Лента воспоминаний". Представляет творческое об"единение "Телефильм". 14.25 "Испанское каприччио". Гастрольные маршруты белорусской оперы. 14.55 Ситуация. Почти детективная викторина. 15.40 Антология юмора. "Все за улыбку". 16.15 Телемагазин. 16.25 Чемпионат Республики Беларусь по бадминтону. Финалы парных разрядов. 17.15 Мультфильмы. 17.35 Банка комиксов. Юмористическая программа. 18.10 Рок-коронование-94. 19.40 Проспект. Информационно-аналитическая программа. 20.10 Веселый уик-энд. 20.25 Под куполом Вселенной. 20.36 Колыбельная. 21.00 Новости. Канал "Королевская охота"

21.40 "Подзорная труба". 21.50 "Стиль". 22.20 36,6. 22.30 "Глазами свидетеля". Худ.фильм (США). 24.00 "Нов и К"-топ-ревю. 0.30 "Бумеранг".

"Останкино"

7.15 Олимпийское утро. 7.50 Спортлото. 8.00 Марафон-15. 8.30 С утра пораньше. 9.00 Полигон. 9.30 Пока все дома. 10.00 Утренняя звезда. 10.50 Под знаком "пи". 11.30 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Женщины. Произвольная программа. 12.10 Экономика и реформы. 12.40 "Шпаргалка" с подарком. 12.55 "Всемирная география". Великолепные камни. 13.50, 17.00, 22.50, 23.50 Новости. 14.00 К 50-летию Победы. "Память о великой войне. Маринеско". Док.фильм. 14.30 Живое дерево ремесел. 14.35 Голоса России. Поет Ольга Ромберг. 14.50 Зеркало. 15.35 Клуб путешественников. 16.30 Америка с М.Таратутой. 17.10 Телеодия. 17.30 Малые города России. Надым. 18.00 "Уиджет"(США), "Флонд на чудесном острове"(Япония). Мультсериалы. 19.00 Погода. 19.05 Фигурное катание. Чемпионат Европы. Показательные вы-ступления. 21.00 Воскресенье. 21.50 Спортивный уик-энд. 22.05 Итальянская культура и мода в Москве. 23.05 Любовь с первого взгляда.

Телеканал "Россия"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.20 Звезды говорят. 7.30 Река времени. 7.35 Студия "Рост". 8.05 Большой хоккей. 8.40 Мировая деревня. 9.10 Доброе утро, Европа. 9.40 Аты-баты... 10.10 Русское лото. 10.55 Коробка передач. 11.10 Лучшие игры НБА. 12.00 Хоккей. Чемпионат МХЛ. "Динамо" (Москва) - ЦСКА (Москва). 1-й период. 12.40 Шесть соток. 13.20 "Не вырубить..." 13.35 Хоккей. Чемпионат МХЛ. "Динамо" (Москва) - ЦСКА (Москва). 2-й и 3-й периоды. 15.05 "Эдера". Худ.фильм. 15.55 В мире животных. 16.50 Праздник каждый день. 17.00 Волшебный мир Диснея. "Русалочка", "Утиные истории". 18.00 "Останутся в памяти"... О.Борисов, Е.Леонов, И.Смоктуновский, М.Пуговкин. 19.25 "Портрет человека" ("Игра в смерть"). Худ.фильм. 21.25 У Ксюши. 22.30 Автомиг. 22.40 Река времени. 22.45 Теннис. Кубок Дэвиса. Бельгия - Россия. 23.40 Полнолуние.

Санкт-Петербург

6.30 Целительное слово. Программа-богослужение. 7.00 Доброе утро. 10.00 Посмотрим. Анонс телепрограмм. 10.15 Волшебная линия. 10.30 Экспресс-кино. 10.45 "Узоры Белого моря". Док.фильм. 11.00 Воскресный лабиринт. 12.35 "Моя музыка". А.Петров. 13.05 "Эмма Цунц". Худ.фильм (Франция). 14.00 Классика-5. В честь балетоманов. 15.25 Чемпионат Италии по футболу. 17.25 Концерт-ретро. 17.45 Мультфильм. 17.55 Золотой ключ. 18.10 "Ржавые провода". Музыкальное приложение к "Зебре". 18.40 Наобум. 18.55 Вокруг антенны. 19.30 Информ ТВ. 19.50 "Террористка". Худ.фильм. 21.25 Посмотрим. Анонс телепрограмм. 21.40 Адамово яблоко. 22.40 "Хрустальный ключ". Фестиваль видеоклипов.

У кожнай вёсцы і раёне
Есць паэты й мастакі.
Безуладдзе, беззаконне,
Карупцыйнае падонне,
Знайце: ёсць і Ведзьмакі!
Вось спрабуй ты з імі зладзіць,
Тут жа ўмомант засмяюць.
Злыдняў на любой пасадзе
Будуць моцна біць і б'юць.
Супраць усякае брыдоты
Смела рушаць у паход
Байкі, казкі, анекдоты.
Ведзьмакі, хутчэй на сход!
І бярыцеся за зброю.
Нам без зброі -- проста грэх!
Мы не ходзім у героях,
Наша зброя -- гучны смех.
Словы праўды скажам дружна,
Выйдзем з путаў і акоў,
Галасуем за Садружнасць
Незалежных Ведзьмакоў!

Вядзьмак Ігуменьскі

● **Усіх не пераловяць**

СКАЗ ПРА ІГУМЕНЬ

У Ігумені на Плошчы
Раптам горыч я адчуў,
Зазірнуў у стагоддзяў тоўшчу
Вось што ўбачыў і пачуў.
Храм -- сабор з яго званамі
Вялікдзень заве страчаць.
Усюды людна, людзі ў Храме,
Песні дзіўныя гучаць.
А навокал так прыгожа,
Пад нагамі чысты брук,
Пабудовы -- гэта ж, Божа, --
Помнікі разумных рук.
Усюды чыста й прыбрана,
З Неба сходзіць благадаць...
У святое гэта ранне
Сэрца просіцца спяваць
...Уздрыгнуў, зірнуў навокал,
Божа мой, што бачу я?
Дзе той цуд, што цешыў вока,
Што за шэрань будая?!
Толькі дзік з гнілога стана
Здольны так начарадзіць:
У самым цэнтры замест Храма
Помнік сметніку зрабіць.
Прапанова ёсць, дарэчы,
Выканкаму і спяцам:
Дошкаю ўвекавечыць
Памяць аўтара-творца.
Даць надзейную рэкламу,
Праз раёнку асвяціць...
Да Ігуменьскага хламу
Гурбамі пачнуць валіць.
Расказаць пра цуд пра гэты,
Добрых слоў не шкадаваць,
Кампазітары й паэты,
Выканаўцы ўсяго свету
Стануць аўтара ўсхваляць.
Тут, глядзіш, і кучу грошай
Накідаюць, як звычай,
Можна куш схапіць харошы,
Ды і штат лавелічаць.
Як "Рэспубліка" раскажа
Пра дзесяты гэты цуд,
Вось тады мы ўсім пакажам
Як Ігуменцы жывуць.
Стануць ехаць іншаземцы
Із далёкіх із краёў
Грэкі, туркі, чэхі й немцы --
Зажывем мы, будзь здароў!
Усё раскажам і пакажам
Усім няверам без булды...
Станем свой прыбытак важыць
Не на фунты -- на пуды.
Будуць сыпацца даляры,
Стэрлінгі асмін па пяць,
Франкі, злотыя, дынары --
Паспявай іх падбіраць.
Мы ж збярэм усё й падлічым
Кожны доляр, кожны цэнт,
Нат зарплату павялічым --
Знайце наш раённы цэнтр!
А пакуль жа што пакажаш?
Грошай у казне няма.
А на вуліцах на нашых
Можна ногі паламаць.
Кажа ў роспачы Вакулік:
-- Хоць ты з хаты не вылазь,
Невядома, ну адкуль ён
Гэты бруд і гэта гразь?
Рэгулярна ж засядаем
І размова йдзе ўсур'ёз,
І адказных назначаем,
А яго ўсё больш і больш.
Дзе ж на ўсё набрацца грошай?
Я і сам у казну залез,
Асабняк пакуль адгрохаў,
А цяпер вось Mersedes...
І не ў цэнтры і не збоку,
Так бяздарна, проста так,
Усунулі бяльмо ў вока --
Новы чорна-белы гмах.
Тут сабралася кагорта
Улады ўсякай і ўсяго,
Кампартыйная кагорта
Уся ўмясцілася ў яго.
І снуюць па кабінетах
Узад, уперад і кругом...
Ні зімою і ні летам
Не пустуе гэты дом.
Справу спраўную там робяць,
Спрэчкі бурныя вядуць,
Так пякуцца аб народзе --
Лепшае сабе грабуць.
Роўнасць, брацтва і свабоду
Прапануюць, больш таго,
Выйшлі ўсе яны з народа,
А ці вернуцца ў яго?
Зверху бел-чырвона-белы
Сцяг Дзяржаўны зіхаціць,
Але ж нейкі зброд сапсеплы
Хоча стары прычапіць.
А пад сцягам герб сярпасты,
Крэпка хтось яго прыбіў...
Той сярпасты-малаткасты
Наш народ балюча біў.
У дваццатых і трыццатых,
Моцна біў у саракавых,
Дабіваў у пяцідзесятых,
Стаў праклёнам для жывых.
Каля самага ўваходу
Усперлі ўвысь ідаластас,
Кажуць, ён усяму народу
шчасце, долю й волю дасць.
Нехта голасна бармоча:
-- Ля вакна калі сядзець,
Ну куды ты дзенеш вочы --
Брыдка ў зад яму глядзець!
Хутка Першы дабаўляе:
-- Верце словам вы маім,
Ен жа шлях нам пракладае,
Мы пачысцімся пад ім.
А Другі дык вось як кажа:
-- Без яго не абыйсціся,
Калі трэба, ён пакажа
Як, зачым, куды йсці.
-- А як на трыбуне станем,--
Кажа Трэцяя тады,--
Ен жа будзе разам з намі,
З намі разам назаўжды.
Лысы, з пальцамі крывымі,
Нібы лезе на Парнас...
Калі ён заўсёды з імі,
Дык навошта ён між нас?
А яшчэ нахабна пальцам,
Нібы вершыць прыгавор,
Указуе гэтым мальцам
Прама на Мадрыцкі двор.
А адтуль у каталажку,
З каталажкі ў турму.
Гэта ўсё зрабіць няцяжка
Калі так, па аднаму.
Усіх жа разам не загоніш,
Разам толькі завядзеш,
А пры нашым беззаконні
Разам і не прападзеш.
Мы -- народ не лыкам шыты,
Не паны, не каралі --
Паслухмяны, працавіты,
Ішлі туды, куды вялі.
А вялі нас толькі ўперад,
Да вялікіх перамог...
Завялі ў вялізны нерат,
Дзе ні шчасця, ні дарог.
Самі ж кралі й піравалі,
Будавалі церамы,
А на тое наплявалі,
Што ўсё бачым, чуем мы.
А зрабі т[illegible] ім заўвагу,
Тут цябе ў [illegible]к стаўкуць,
Карупцыйную ватагу
Яны пільна сцерагуць.
Сцеражэ іх сам Цабэрка
І товарищ прокурор,
І каманда будзе зверху,
І імгненны прыгавор.
Вось тады ідзі са скаргай
Хоць у Мінск, хоць у Нясвіж,
Усё адно табе адкажуць:
-- Быдла ты, яшчэ шуміш!
Зробяць п'яніцам і хворым,
У псіхушку ўпякуць...
Пададзешся тым маёрам,
У зад і ў перад надаюць.
Дык і сам далей не пойдзеш,
Ну куды далей, куды?
Дзе ты праўду-матку знойдзеш
Як кругом кампартблюды?
Кругавая ў іх парука,
Роўнасць, брацтва толькі ў іх...
Ад дзядулі і да ўнука
Многа год, із рук у рукі,
Уладу дзеляць між сваіх.
І, нясолана хлябаўшы,
Самагоначкай зап'еш,
"Дэмакратыю" пазнаўшы,
Ціха век свой дажывеш.
Вось лявей будынак ёмкі,
Толькі як сюды папаў?
То ж рэдакцыя раёнкі
І друкарскі камсастаў.
Таму побач з чорна-белым
Збудавалі і яго,
Каб зручней звярацца бегаць,
Зводкі правіць і ўсяго.
Архітэктар не падумаў,
Што парушыцца ансамбль--
Прыказалі, ну і ўсунуў,
А мо, быў із іхніх сам?
Быў не быў ён з гэтай касты,
Але -ж верна ім служыў.
І найлепшыя ўчасткі
Для маёнткаў надзяліў.
З прасталюдцаў многа грошай
За зямельку панаскроб...
Дзіўна, як такі харошы,
Ды яшчэ з мяшэчкам грошай
Трапіў прама ў астрог?
Так і пляжылі, і гнулі,
Ды знішчалі даўніну,
Каб нашчадкі не адчулі
Прыгажосці чысціню.
Ну, а побач невысокі--
І яму нямнога год--
Упрыгожаныя вокны,
Упрыгожаны ўваход.
Толькі ён, бадай, і ўдаўся.
Зроблены пад даўніну,
Нейкім цудам ды дастаўся,
А дастаўся... Ды каму?
Мабыць, не для гэтай мэты
Будаваўся новы дом.
У партыйных кабінетах
Быў Гамора і Садом.
Вельмі доўга меркавалі,
Шмат знайшлося прапаноў,
Алде ўсё ж уладкавалі --
Будзе школа будзь здароў!
І у класах-кабінетах
Заіграла, загуло.
У Ігуменні спрадвеку
Гэткай школы не было.
Я жадаю вучням-дзецям
Моўчкі несці цяжкі груз,
Стаць вядомымі у свеце,
Бачь майстрамі чыстых муз.
А настаўнікам жадаю
Звышуважлівымі быць,
Каб у роспачы, у адчаі
Божы дар не загубіць.
...Вось запоўнілі пустэчу
Азяродам ці сцяной,
Быццам хто прыкрыў галечу
Шырачэзнаю спіной.
Тут вісіць зімой і летам,
Як на могілках якіх,
Галерэя з партрэтаў
Ці то мёртвых, ці жывых?
Сродкаў кінулі нямала,
Знай, заможна мы жывём...
Будаўнічых матэр'ялаў
Тут амаль на сельскі дом.
Ашчадкаса і аптэка
Былі ў цэнтры нездарма,
А цяпер там ані лекаў,
Ні былой старой аптэкі
У цэнтры горада няма.
Камерсантам цэнтр падайце,
Ім у цэнтры нейк ямчэй.
Вы ж, нямоглыя, кульгайце
На ўскраіну шпарчэй.
Вось будынак як будынак,
Захаваў даўнішні ўзор,
Тут у чыне і без чына,
Гэта й ёсць Мадрыдскі двор.
Там сядзіць не маламерка,
Мо хахол, мо беларус,
Ужо памянуты Цабэрка,
Ен жа нач.аддзела УС.
Тут амаль што кожны злодзей,
Ды спрабуй ты іх узяць.
Неадноўчы так нашкодзяць--
Выручае сват ці зяць.
Добра свата мець ці зяця,
Добра брата ці сястру
У дзяржаўным апараце --
Усё замыкаюць, затруць.
Ад Цабэркі да Уаза
Шмат усякае блуды
Ці з Сібіры, ці з Каўказа
Панаехала сюды.
Мо, дазволіў хто ім, мабыць,
Раз вязуць і ўсё грабуць?
Разам крадуць, побач сядуць,
Дасць жа Бог калі-нібудзь?!.
У паліклініцы звычайна
Былі факты крадзяжу.
У Цабэркі жонка тайна
Лекі перла за мяжу.
А для хворых лекі тыя
Недаступныя, хоць плач,
Бо зграбаюць іх такія,
Як яна -- галоўны ўрач.
Ды ў Брэсце, на граніцы,
У мытню толькі як зайшлі,
У яе аж пад спадніцай
Лекі гэтыя знайшлі!
Паручэнцы нават справу
Не дазволілі ўзбудзіць,
Нават з работы не пагналі,
Як сядзела, так сядзіць!
Сам куратар па ахове
І намеснік старшыні
Разудалая Шаўцова
Мудравала ў тыя дні.
-- Гэта ж мытнікі ўзвылі,
Чалавеку трэба жыць...
Ну, падумаеш, зладзілі,
Што ім больш яшчэ рабіць?
Як-ніяк, а грошы трэба,
Трэба церам будаваць,
Не ўпадуць жа яны з неба,
Ну, дык дзе, дзе іх узяць?
На Цабэркінай будоўлі
Працавалі, як рабы,
Людзі, узятыя з нявалі,
Гнулі спіны і гарбы.
Тым, каму пятнаццаць сутак
Суд народны падпісаў,
Алканаўтаў, прастытутак
На сваю будоўлю гнаў.
Былі скаргі, быў і вэрхал,
Нехта знізу ўчыніў,
Толькі па камандзе зверху
Хтосьці смуту прыпыніў.
Тут другія паглядзелі
На Цабэркаўскі размах,
Дрыжыкі пайшлі па целе,
Стала зайздрасна ў вачах.
А Насевіч і Рыдлёўка,
Вокам знаўцаў-шустракоў,
Выбіралі месца з толкам
Для сваіх асабнякоў.
І суддзя народны Рэпка,
Хай каршун яго дзярэ,
І адной рукой, а крэпка
Кажуць, хабар ён бярэ.
На такой фальшывай ноце
Усё жыццё сваё спяваў,
Але хутка на балоце
Царкву-церам збудаваў.
І не ўчора, і не сёння
Ен законы вывучаў,
А як бачыў беззаконне,
Пыкаў, мыкаў і маўчаў.
Ен жанчын і чарку любіць,
Любіць у лесе адпачыць.
Што з таго, што, кажуць людзі,
...Ён пры ўладзе -- ён маўчыць.
Быў будынак як будынак,
Пошта-сувязь тут была,
Гаспадар яго пакінуў,
А культура прыбрала.
Прыбрала і вось патрошкі,
Людзі ж бачылі, дальбог,
Батарэі, трубы, дошкі,
Вокны, дзверы -- усё да крошкі
Камуніздзіў хто як мог.
А культурай кіравалі --
Аж цікава паглядзець:
Міліёнамі шпурлялі,
Не было куды іх дзець.
Толькі з гэтых міліёнаў
Ані ў горад, ні ў сяло
На культуру па закону
Ні капейкі не пайшло.
Хто так "дбайн" гаспадарыў,
Што за ўлада ў тых руках?
Без бамбёжкі, без пажару
Хто загнаў культуру ў шах?
То Бабернік -- заг.культурай,
На культуру ёй пляваць,
Як мяшок з макулатурай,
Усё, што ўмее, -- балявацъ.
Разам з ёю ўладарыць,
Сам кіруе будзь здароў!
"Пан", вяльможа і товарищ
Нам.загадчык Лізуноў.
Крыху спевак, поўны невук,
Авантурных спраў мастак,
Любіць баб і старых дзевак,
Прымакам усім прымак.
А над імі над дваімі
Трэцяя калом стаіць,
Круціць ды не толькі імі --
Кім захоча, тым вярціць.
За гады, як кажуць знаўцы,
Шмат якіх было зацей,
А культуравыканаўцы
Усё рабілі на о'кэй!
У музеі фарбавалі
ПТВушнікі сцяну,
А мільёны выплывалі
З касы -- як, куды, каму?
Рэвізор калі ў раён наш
Паяўляўся нібы гром,
Дык у Раванічах з Грабёнкай
Быў гатоў і стол, і дом.
Тут падкупяць і абдураць,
Сушпраць пойдзеш -- дык папруць.
Прахадзімцы ля культуры
Прыпяваючы жывуць!
Вось што давялося ўбачыць
І пачуць у добры час...
Пра другіх, прашу прабачыць,
Раскажу ў наступны раз.
Пра "Галіну", пра "Каштаны",
Пра царкву, што поп прапіў,
Пра цвярозых і пра п'яных,
Хто кім стаў і хто кім быў.
Пра гародніна-сушыльны,
Пра калгасны сад, пра ДАК,
Пра хаўрус парткарупцыйны,
Пра дзяльцоў з іх вокам пільным --
Шмат што трэба расказаць.
А пакуль -- да пабачэння,
Плошча, сметнік, уладны гмах!
Чытачам жа прабачэнне
Калі дзе-нідзе не так.
Напісаў пазму гэту
Я, Ігуменьскі Вядзьмак,
І адразу ж кануў у Лету.
Шляху да мяне няма.

Виктор СУВОРОВ, эмигрант:

О 186-Й СТРЕЛКОВОЙ ДИВИЗИИ

● Черные пятна красной истории

Эта война вызовет, как мы твердо верим, пролетарскую революцию.

Л.Троцкий, "Бюллетень оппозиции", август-сентябрь, 1939 г.

1

В ходе Гражданской войны Красная Армия росла. Одни дивизии погибали, другие создавались, общее количество увеличивалось. Вершины своей мощи Красная Армия достигла к началу 1920 года: 64 стрелковых и 14 кавалерийских дивизимй. (Маршал Советского Союза В.Д.Соколовский. Военная стратегия. С.163).

После гражданской войны Красная Армия была резко сокращена, однако количество стрелковых дивизий не уменьшилось, а возросло. Это не чудо, просто солдат отпустили по домам, а дивизии превратили в территориальные: штабы и командиры есть, а солдат нет. Территориальная дивизия -- своего рода каркас, который в случае учений, стихийных бедствий или войны надо наполнить солдатами, призвав под знамена резервистов. Создание новых дивизий без солдат не требовало больших затрат и не отрывало пахаря от земли.

В 1923 году была сформирована стрелковая дивизия под номером 100. В то время стрелковых дивизий (без солдат) действительно было около ста, но все же их было не сто, поэтому присвоение такого большого номера было натяжкой и своего рода бахвальством: вон их у нас сколько...

100-я стрелковая дивизия своим номером как бы подчеркивала верхнюю грань: и в мирное, и в военное время (как показал опыт Гражданской войны) столько стрелковых дивизий было достаточно. Помимо стрелковых дивизий, Красная Армия имела еще и кавалерийские дивизии, которые имели свою собственную систему номеров.

100-ю стрелковую дивизию, как и 1-ю Пролетарскую стрелковую дивизию, содержали в лучшем виде: этими номерами как бы очернена вся Красная Армия. Можно отчетливо видеть стремление вышего командования показать, что в Красной Армии везде -- от 1-й до 100-й -- революционный порядок. И если везде железный порядок установить не получалось, то по крайне мере в 1-й и 100-й дивизиях он был. Совсем не случайно в ходе войны 100-я стрелковая дивизия самой первой была удостоена гвардейского звания и стала называться 1-й гвардейской стрелковой. А 1-я Пролетарская к началу войны из стрелковой была превращена в мотострелковую и в ходе войны стала 1-й гвардейской мотострелковой дивизией.

В 20-х и 30-х годах количество стрелковых дивизий в Красной Армии то слегка сокращалось, то увеличивалось. В системе номеров дивизий то возникали, то заполнялись пустоты, но 100-я стрелковая дивизия так и оставалась как бы верхним рубежом Красной Армии. Дивизий с более высоким номером в Красной Армии не было.

С начала 30-х годов Красная Армия начала сначала незаметно, а потом все быстрее "нарабатывать мускульную массу". Территориальные дивизии без солдат понемногу превращались в кадровые дивизии с солдатами. процесс шел все быстрее.

К концу 1937 года добрая половина стрелковых дивизий была переведена из территориальных в кадровые, а к концу 1938 года все дивизии стали кадровыми. И получилось, что в начале августа 1939 года Красная Армия имела 96 стрелковых и одну мотострелковую дивизию. Все они были не территориальными, а кадровыми. 96 кадровых стрелковых дивизий -- это больше, чем в самый пик Гражданской войны, когда режим боролся за свое существование.

2

1 сентября 1939 года германская армия напала на Польшу, и эту дату официально принято считать началом Второй мировой войны. Этот день столь ужасен и трагичен, что все остальное, случившееся в тот день, оказалось в тени.

А между тем в тот самый день в Москве 4-я внеочередная сессия Верховного Совета СССР приняла "Закон о всеобщей воинской обязанности". Немедленно началось развертывание новых стрелковых дивизий. Пустоты в ряду номеров с 1-го до 100-го заполнили, и тут же появились отрелковые дивизии с номерами 101, 102, 103... а потом и 110, 111... 120... 130...

Чтобы не ходить далеко за примерами, рассмотрим процесс развертывания на примере знаменитой 1-й Пролетарской стрелковой дивизии (г. Москва). В сентябре 1939 года штаб дивизии переформирован в штаб стрелкового корпуса. Два полка из состава дивизии превращены в 115-ю и 126-ю стрелковые дивизии. Новый стрелковый корпус немедленно переброшен на западную границу и 17 сентября уже участвовал в "освободительном" походе в Польшу. А еще один полк из состава 1-й Пролетарской дивизии был оставлен в столице, и на его базе развернута новая 1-я Пролетарская стрелковая дивизия.

Была одна дивизия -- стало три и управление стрелкового корпуса. Именно так и делалось и в других местах: полки превращались в дивизии, дивизии -- в корпуса.

Глянем в исторические формуляры наших прославленных дивизий и удивимся тому, что многие из них создавались одновременно. Не забираясь в большие номера: 2-я гвардейская Таманская. Гвардейское звание и соответствующий номер получен на войне, а создавалась она как 127-я стрелковая дивизия в сентябре 1939-го, когда номера дивизий взлетали все выше и выше. Проверяем наугад: 112-я, 123-я, 128-я, 136-я, 138-я, 144-я, 159-я, 169-я, 170-я, 186-я -- и не ошибемся: все они созданы в одном месяце. Советские официальные источники об этом скромно говорят: "С осени 1939 года началось развертывание всех родов Сухопутных войск, формировались десятки новых дивизий". (Советские Вооруженные Силы. С.242).

3

Процесс создания новых дивизий начался не плавным наращиванием, а рывком. Только за сентябрь 1939 года номера стрелковых дивизий подскочили от 100 до 186. Необходимое уточнение: цепь номеров от 101-й до 186-й пока не была сплошной, иногда встречались пропуски. Но в июне 1940 года Гитлер пошел на Францию, беззаботно повернувшись к Сталину спиной. А Сталин отдал приказ о формировании новой волны стрелковых дивизий. И все пустоты в нумерации были заполнены.

Еще одна волна развертывания стрелковых дивизий прокатилась в феврале-марте 1941 года, когда номера проскочили цифру 200, и их понесло выше. Глянем, как создавалась 200-я стрелковая. Начнем с командира. Звали его Иван Ильич Людников. Родился в 1902 году. Окончил пехотную школу, командовал взводом, ротой, был начальником штаба батальона. Поднялся во время Великой чистки. В 1938 году окончил Академию им.М.В.Фрунзе и был направлен в Генеральный штаб.

19 августа 1939 года отдан приказ о создании многих новых военных училищ, в том числе и пехотного училища в Житомире, начальником которого был назначен Людников. 22 февраля 1941 года Нарком обороны отдает секретный приказ о досрочном выпуске курсантов военных училищ. Выпуск проведут и без начальников, а начальники училищ назначаются командирами вновь формируемых дивизий. Начальник Житомирского пехотного училища полковник Людников 10 марта 1941 года получает приказ прибыть в штаб Киевского военного округа, и начальник штаба округа генерал-лейтенант М.А.Пуркаев зачитывает ему приказ о назначении командиром 200-й , которую ему приказали формировать. "Я понял, что ждать больших событий осталось недолго, и поспешил в организационно-мобилизационный отдел". (И.И.Людников. Сквозь грозы. С.23). "В мобилизационном отделе штаба округа мне сказали:

-- Ваша дивизия вон в том углу, забирайте.

Поднимаю с пола опечатанный мешок с биркой "200 сд. Почтовый ящик 1508". Содержимого в мешке немного. Кто-то даже пошутил:

-- Не шапка Мономаха...

Срок формирования новой дивизии был жестким". (И.И.Людников. Дорога длиною в жизнь. С.3).

Полковник в возрасте 38 лет через четыре года станет генерал-полковником. Он вполне справился с поставленной задачей в 1941 году, как справлялся со всеми задачами в ходе войны. Начав с нуля, с одного полупустого мешка, Людников сформировал дивизию, провел боевое сколачивание подразделений, частей, штабов и тыловых органов, и к началу июня 200-я стрелковая дивизия "была укомплектована личным составом по штатам военного времени и имела все средства вооружения". (ВИЖ, 1966, N 9, с.66-67). Это означает, что в 200-й сд было 14 438 солдат и офицеров, сотни орудий и минометов, 558 автомобилей, танки, бронеавтомобили и т.д., и т.д.

История мобилизации поражает каждого, кто ее изучал, точностью и слаженностью процесса подготовки Красной Армии к нападению. Вначале, с августа 1939 года, основные силы брошены на подготовку офицерских кадров, затем досрочный выпуск, формирование второй и третьей волн резервных дивизий, переброска войск с Дальнего Востока, из Забайкалья, Сибири, из Средней Азии, с Кавказа и Закавказья.

В этом потоке был и 31-й стрелковый корпус, перебрасываемый с Дальнего Востока, в состав которого должна была войти 200-я стрелковая. И гремит Сообщение ТАСС от 8 мая 1941 года о том, что никаких войск с Дальнего Востока мы не перебрасываем. А они прибывают, среди них и 31-й стрелковый корпус. 200-я стрелковая полковника Людникова входит в его состав, проводит последние учения.

И наконец -- сообщение ТАСС от 13 июня. И вот дивизия поднята по боевой тревоге, получила приказ: в несколько ночных переходов, тщательно маскируясь в лесах в дневное время, совершить марш к приграничному городу Ковелю... "Провожать дивизию вышло все население городка. Самые горячие заверения, что мы идем на учения, не могли утешить наших матерей и жен. Предчувствие близкой беды не обмануло их.

Целуя жену и сынишек, я почти не сомневался, что ухожу на войну". (И.И.Людников. Дорога длиною в жизнь. С.4).

А потом последовало внезапное нападение.

Меня всегда удивляла эта нестыковка: миллионы людей знали, что идут на войны, и жены их знали, и матери, и отцы, и дети знали, но германского нападения никто не ждал. Оно для всех было внезапным.

Генерал-полковник И.И.Людников -- толковый командир. В 1945 году он продемонстрирует высший класс мастерства при разгроме японских дивизий, которые нападения не ждали. Но как состыковать факты: в марте 1941 года Людникова вызывают в мобилизационный отдел штаба приграничного округа и приказывают формировать дивизию с номером, который вдвое больше самого большого; он формирует дивизию "по штатам военного времени" с пониманием, что "больших событий ждать недолго"; когда 200-я дивизия пошла к границе, Людников и все вокруг понимают, что идут на войну, -- и при всем этом германского нападения никто не ждал, оно для всех было внезапное...

А ведь все просто: все знали, что война будет, все ждали войну, но... без германского нападения. К загадочному предчувствию войны, которое ощущали десятки миллионов советских людей, есть смысл вернуться отдельно. А сейчас -- к нашим дивизиям. Точнее, к дивизиям, корпусам, армиям и фронтам.

Если создаются десятки (и сотни) дивизий, то ими надо управлять. Некоторые дивизии оставались отдельными, то есть напрямую подчинялись штабам армий или военных округов, но в большинстве случаев две, три, четыре дивизии составляли стрелковый корпус. Вот почему вместе с количеством дивизий росло и количество стрелковых корпусов, осенью их количество удвоилось. Номера стрелковых корпусов поползли вверх и быстро перескочили цифру 50, а потом и 60.

Но и корпусами надо управлять. И потому сентябрь 1939 года богат на урожай новых армий.

4

Во всей этой истории меня заинтересовала другая, на первый взгляд совсем мелкая, деталь. Советские дивизии и корпуса в массовом порядке были развернуты в сентябре 1939 года. Днем рождения полка, дивизии, корпуса в Красной Армии считается день вручения боевого знамени. Но знамя нельзя вручить пустому месту. Это как на боевом корабле: в его истории записан день, когда был впервые поднят военно-морской флаг. Но, чтобы флаг поднять, надо предварительно корабль построить. А строительство начинается с закладки, а если быть до конца точным -- с проекта. Так и с дивизией: прежде чем ей вручить боевое знамя, надо ее сформировать, а формирование начинается с назначения командира. Меня заинтересовал не момент вручения боевого знамени, а момент, когда в дивизии появился самый первый человек -- командир, которому приказано из ничего сделать дивизию.

Дивизии в те времена росли густо, неудержимо и быстро -- как бамбуковые побеги после тропического ливня. Из всех дивизий, о которых известно, что они были сформированы в сентябре 1939 года, я выбрал одну с самым большим номером -- 186-ю и начал искать день первого ее упоминания в документах, день, когда дивизии еще не было, но командир был назначен, получил тощий опечатанный мешок с биркой "186 сд" и приказ на формирование.

Командиром 186-й стрелковой дивизии был полковник (с 4 июня 1940 года -- генерал-майор) Н.И.Бирюков. Оставалось найти дату, когда его назначили командиром. На поиск даты истратил 3 года. Время не пропало даром: искал одно, а попутно находил много другого. Тоже интересного.

Наконец нашел и то, что искал: приказ о формировании 186-й стрелковой дивизии и назначении командира был подписан 19 августа 1939 года.

В ту ночь не спал до рассвета -- пел песни, смотрел в небо, читал старые стихи. Это была радость одинокого альпиниста, поднявшегося на вершину, "на которой никто не бывал". Может быть, никому мои находки не нужны, может быть, меня не поймут, но для себя лично я сделал пусть маленькое, но открытие.

5

А наутро надо было начинать новую работу: догадку подтвердить или опровергнуть. Могло же быть такое, что взял Сталин и приказал 19 августа 1939 года создать всего лишь одну дивизию, сразу прыгнув с номера 100 на 186.

Пришлось проверить многие другие дивизии и послужные списки маршалов и генералов, которые в августе 1939 года еще не были маршалами и генералами, а всего лишь перспективными полковниками. Да и вообще в 1939 году генералов Красной Армии не было, а были комбриги, комдивы, комкоры.

Проверить формулу легче, чем ее вывести. Проверил. Подтвердилось: в сентябре 1939 года создавались десятки новых дивизий и корпусов, а решение об их создании и назначении командиров было принято 19 августа 1939 года. Вот несколько примеров. Каждый желающий может набрать их десятками.

Комбриг П.С.Пшенников (в последующем генерал-лейтенант) 19 августа 1939 года стал командиром 142-й стрелковой дивизии. Дивизии пока не существовало, но командир был назначен и к формированию приступил.

Полковник Я.Г.Крейзер (в последующем генерал армии) в тот день стал командиром 172-й стрелковой дивизии.

Комбриг И.Ф.Дашичев (в последующем генерал-майор) стал командиром 47-го стрелкового корпуса.

Комкор Ф.И.Голиков (в последующем Маршал Советского Союза) в августе 1939 года получил приказ сформировать и возглавить 6-ю армию.

Не только дивизии и корпуса в тот момент формировались, но и армии.

Полковник С.С.Бирюзов (в последующем Маршал Советского Союза) 19 августа 1939 года стал командиром не существующей пока 132-й стрелковой дивизии.

Комбриг А.Д.Березин (с 5 июня 1940 года генерал-майор) в тот день назначен командиром 119-й стрелковой дивизии. Дату можно прочитать совершенно открыто, например, в "Военно-историческом журнале" (1986, N 2, с.86). И дата эта -- 19 августа 1939 года.

Список можно продолжать томительно долго. Думаю, и этих примеров достаточно, чтобы понять: 19 августа 1939 года Сталин приказал количество стрелковых дивизий удвоить. Их и так было больше, чем в любой армии мира. Удвоить -- означало, что предмобилизационный период завершен и начата мобилизация.

И тогда, и 50 лет спустя факт начала мобилизации скрывался, ибо это была тайная мобилизация. Для маскировки 2 сентября была объявлена "частичная мобилизация". Если она была частичной, то следовало однажды объявить о ее окончании и демобилизации, но "частичную" мобилизацию никто не остановил и демобилизацию не объявлял. И она продолжалась, набирая силу и скорость. Тайная мобилизация проводилась под руководством начальника Генерального штаба Маршала Советского Союза Б.М.Шапошникова, того самого, который понимал сам и убедил Сталина, что частичной мобилизации быть не может, она может быть только всеобщей, и что мобилизация является не шагом к войне, а самой войной.

19 августа 1939 года Европа еще жила мирной жизнью, а Сталин уже принял решение и запустил машину мобилизации в НЕОБРАТИМОЕ движение, которое в любом случае и при любом международном раскладе делало Вторую мировую войну полностью неизбежной.

Многие историки думают, что сначала Сталин решил подписатьс Гитлером мир, а потом решил готовить внрезапное нападение на Германию. А мне вдруг открылось, что не было двух разных решений. Подписать мир с Германией и окончательно решиться на неизбежное вторжение в Германию -- это одно решение, это две части единого замысла.

6

1 сентября 1939 года Гитлер напал на Польшу, и эта дата считается началом Второй мировой войны. Пусть же этот трагический день так и останется официальной датой начала Второй мировой войны. Гитлер -- злодей и чудовище. Но давайте не забудем, что существовало в мире и другое более хитрое чудовище по имени Сталин.

Не знаю, когда намеревался Гитлер начинать Вторую мировую войну. Но в сентябре 1939 года Германии нападать на Польшу было нельзя. Нельзя, потому что это могло повлечь за собой войну и морскую блокаду со стороны Британии и Франции. Именно так и случилось. И Гитлер должен был предвидеть и рассчитывать последствия своих действий. Для войны на море Германия должна была иметь мощный флот. В 1939 году германия его не имела. германская кораблестроительная программа предусматривала ввести в состав флота 6 линкоров к 1944 году, 4 тяжелых крейсера к 1943-му и еще 4 к 1945 году, 4 легких крейсера к 1944-му и еще 13 к 1948 году, 2 авианосца к 1941 году и еще 2 к 1947-му. Такие же сроки отводились и на строительство подводного флота. В любом случае Гитлер должен был отложить нападение на Польшу на 1944-1945 годы.

Без меня доказано, что в 1939 году Гитлер не имел намерения начинать европейскую, тем более мировую войну. Без меня доказано, что промышленность Германии в 1939 году работала в режиме мирного времени, что не было намерений и планов переводить ее на режим военного времени. Доказано и то, что 3 сентября 1939 года Гитлер был потрясен, узнав, что Британия и Франция объявили ему войну. Гитлер такого оборота событий не предусматривал.

А Сталин 19 августа 1939 года принял такие решения, которые уже нельзя было отменить, которые не оставляли Советскому Союзу никакой другой возможности, кроме войны.

Поэтому я считаю 19 августа рубежом войны, после которого при любом раскладе Вторая мировая война должна была состояться. И если бы Гитлер не начал ее 1 сентября 1939 года, Сталин должен был бы искать другую возможность или даже другого исполнителя, который бы толкнул Европу и весь мир в войну. В этом суть моего маленького открытия.

7

23 августа 1939 года в Кремле был подписан пакт Молотова Риббентропа. Это было захватывающее, волнующее событие, и его участники не могли предполагать, что бесстрастная камера запечатлит больше, чем хотелось организаторам этого дела. А камера запечатлела картину: Молотов и Риббентроп подписывают договор, а за их спинами, как два заговорщика, шепчутся Сталин и Шапошников.

Им есть о чем шептаться. Советский Союз уже прошел тайный предмобилизационный период и вступил в период тайной мобилизации, которая сама по себе уже является войной. Сталин и Шапошников знают, что создали такую ситуацию, когда, по словам самого Шапошникова, "возврата к мирному времени быть не может".

В Советском Союзе уже формируются стрелковые дивизии с номерами больше ста. В Советском Союзе уже готовятся десятки тысяч пилотов на самолет "Иванов". А разработка самолета завершена, и он готов к действительно массовому производству. В Советском Союзе уже формируются десятки военных училищ для выпуска офицеров сотнями тысяч. В Советском Союзе уже ведется такое строительство пороховых и снарядных заводов, которое делает войну неизбежной в ближайшие годы.

Сталин и Шапошников шепчутся за спиной Риббентропа, они знают, что Советский Союз уже в состоянии войны, хотя пушки еще и не стреляют...

праРОК

"КНЯЗЬ МЫШКІН": "НАМ ГАВОРАЦЬ "ДЗЯКУЙ" -- МЫ ГАВОРЫМ "КАЛІ ЛАСКА"

ЧАГО-ЧАГО, а авангарда ў Менску не бракуе. Ідзеш па вуліцы, а наўкол -- суцэльны авангард. Хто тут жыве, той ведае. І з гуртамі авангарднымі ў нас поўны парадак.

Напрыклад, ёсьць гэткая каманда, як яны самі гавораць, "інтуітыўнае музыкі". Называецца "Князь Мышкін". Складаюць гурт чатыры чалавекі -- Леанід Нарушэвіч (гітара, флейта, фартэпіяна, голас), Юрый Паўлоўскі (бубны, губны, гармонік, пэркусыя), Марына Нарушэвіч (вакал) і Юрый Васільеў (клявішы).

Вось што вышэйпамянёныя музыкі гавораць самі пра сябе:

"Гісторыя стварэння гурту заключаецца ў некалькіх радкох. Гітарыст Л.Нарушэвіч супольна з бубначом Ю.Паўлоўскім у 1991 годзе стварылі нейкі канцэптуальны праэкт. Абсалютна адвольная імправізацыя зьяўляецца галоўнай "зброяй" гурту. Інтуітыўная імправізацыя дазваляе ствараць музыкам свае творы проста на сцэне, у студыі і г.д...."

Натуральна, што я вырашыў сустрэцца з гэтымі, як тыя казалі, "інтуітывістамі" і паразмаўляць зь імі пра музыку ды пра жыцьцё. Што я й зрабіў.

-- Распавядзіце, як вы сабраліся?

Л.НАРУШЭВІЧ: -- Я граў 2 гады ў "Зарціпо". З 1989 да 1991 г. Потым надакучыла гэта, вырашыў паспрабаваць нешта сваё. Наш бубнач, Паўлоўскі, да "Князя Мышкіна" граў ва Ўладзі Давыдоўскага -- першы гітарыст "Мроі" --К.З.). Мы доўга сядзелі ў бульбяным падвале, выпрацоўвалі канцэпцыю ды ўсё астатняе. Потым мы доўга гралі ўдвох, нават гэтым складам, так бы мовіць, дуэтам, зьезьдзілі на апошні "Сырок" (1993 г.). І вось год таму

мы пазнаёміліся з нашым цяперашнім клявішнікам. На нейкай альтэрнатыўнай тусоўцы ў Альтэрнатыўным тэатры. Яму спадабалася нашая музыка, ён спадабаўся нам. Пачалі граць разам. Першы раз гралі на фэстывалі "Новыя твары" ў Палацы моладзі. Гук там быў страшны, але для нас гэта вельмі падыйшло, бо каманды з звычайным, стандартным гучаньнем там бы зусім парынулі. Потым цераз французскую амбасаду гралі ў Дзяржаўным мастацкім музеі. Вось там было клёва -- клясны раяль, добры гук... І нам было ўсё адно, што там хадзілі розныя міністры, хавалі (нацiск на першы склад. -- К.З.) канапкі з ікрою... Проста было прыемна граць. Пасьля гэтага заселі за альбом. Запісалі.

Паехалі ў Расею. Там нас заўважыў адзін сусьветна вядомы музыказнаўца. Прозьвішча -- Ухаў. Можа, ведаеце?

-- Не... А хто гэта?..

-- Ну, вы даяце... Ен быў рэдактарам на фірме "Мелодия" яшчэ ў тыя часы... Таму меў магчымасьць езьдзіць па розных фестывалях у розныя краіны. Таму ён дасканала ведае прадмэт -- джаз, авангардную музыку ды калямузычныя расклады. Дастаткова сказаць, што ён знаёмы з Фрыпам ды астатнімі цікавымі мужчынамі... Дык вось, гэты Ухаў зрабіў пра нас перадачу, вельмі станоўчую. Ды й наогул нас пастаянна круцяць у Маскве, у Піцеры...

-- Дык вы раскручваецеся болей у Расеі, чымсьці тут?

-- Ну, тут нас збольшага ведаюць, бо мы жывем тут, а ня там. Але для мяне тут проста абражальна граць. Плаціць ніхто не хоча. Ніхто. Нават калі заходзіць размова пра транспарт, каб перавезьці свой апарат, робяць вялікія вочы. Хіба так можна працаваць?

-- Якая стылістыка вашае музыкі?

-- Стылістыка... Я, калі пайшоў з "Зарціпо", адразу вырашыў рабіць усё па-іншаму. Як пачаў працаваць з Паўлоўскім, сутыкнуўся з тым, што ён не адчувае гук, не адчувае прастору. Мне прыйшлося яго перавучваць, каб ён ня грукаў, як усе тут, як мага мацней і як найболей, а каб адчуваў музыку. У нас шмат бубначоў тэхнічных, якія зграюць па нотах і як заўгодна. Але яны не адчуваюць гук, не адчуваюць прастору. Вось наш бубнач цяпер адчувае. Мы рабілі ня проста нейкія практыкаванні для бубнолў, а адразу маленькія замалёвачкі... А стыль у нас -- інтуітыўная імправізацыя.

-- Распавядзіце што-небудзь прыкольнае з вашага музычнага жыцьця.

-- Прыяжжаем мы неяк апошні раз у Бабруйск. Нас сустрэлі, пачаставалі кавай... Выходзім на сцэну і бачым, што заля --поўная мэталістаў. Дык вось гэтыя мэталісты ўважліва паслухалі нашую музыку і былі някепскія аплядысмэнты...

-- Дык вы спадзяецеся хоць

на якуюсь раскрутку тут?

-- Якую раскрутку? Мы граем, нам гавораць "дзякуй", мы гаворым "Калі ласка".

Вось такі ў нас "Князь Мышкін". Не пазбаўлены амбіцыяў. Мажліва, так і варта рабіць -- трэба любіць сябе, а тады цябе палюбіць і публіка... Хаця што гэта мяне панесла па нейкай сьцяжынцы задуменьня й разважлівасьці? Вы ж ведаеце, мне гэта неўласьціва. Проста ёсць у нас, на Беларусі цяжкая музыка, ёсць рытм-энд-блюз, ёсьць і інтуітыўная імправізацыя... Праўда, што значыцйца "у нас, на Беларусі? Мажліва, правільней казаць "у нас, у СНД"? Мажліва, гэта нармальна, што тутэйшыя каманды болей вядомыя ў Маскве ды Пэтэрбургу, чымсьці тут? Час пакажа...

"Князь Мышкін":
Магнітаальбомы:

"Послеполуденный отдых Корягина" р.26.07.91.

"Концерт в альтернативном театре.

Моноимпровизации. р. 26.11.91.

"От Лени Фейгину" р.22.12.91.

"Петин домик" р.7.03.92.

"Изыскание полезных ископаемых" р.14.07.92.

"Мазки" (мини) р.22.12.92.

"Примитивная память Носа" (мини) р.12.07.93.

"Фиг" (сборка) 20.11.93.

"Пельмени декабря" р.4.12.93,

"Жеко" (мини) р.31.08.94.

У назовах альбомаў захаваныя мова й арфаграфія арыгіналу.

КАНТАКТНАЯ АДРЭСА: Рэспубліка Беларусь, 220090, Менск, Лагойскі тракт, д.24, кв.58, тэлефон (0172) 614599, 409610, факс (0172) 349427.

Дарэчы, альбом "Князя Мышкіна", як і альбомы шмат якіх іншых беларускіх камандаў, можна набыць у Філярмоніі, у пакоі N 103 ў Юрыя Цыбіна (тел.312619, фірма "Ковчег".

Кастусь Зьміцярэц, адмыслова для "БМ"

Рок-навінкі

"Крама" зноў паехала ў Маскву. Напэўна, як той казаў, "разгонять тоску". Акрамя разгону "тоскі", у праграме тры выступы па розных маскоўскіх клюбах.

* * *

30 студзеня ў Альтэрнатыўным тэатры выступаюць вышэйпамянёная Крама", менскі гурт "Пекін-46" і каманда з Варонежу з разумнай назвай "Аклюзія". Добразычліўцы паведамілі мне, што зэты гурт грае музыку "Рэгі". Схадзіце, паглядзіце...

* * *

Рок-гурту "Мроя" болей не існуе. Цяпер ёсьць каманда, якая завецца "НРМ". У ёй граюць тыя ж музыкі (Лявон Вольскі, Юрась Ляўкоў, Алег Дземідовіч, Піт Паўлаў) ды яшчэ Саша "малодшы" Дудар. Каманда адмовілася ад выкарыстаньня клявішаў і грае чыста гітарную музыку, стылістычна блізкую да постпанку ці халера ведае да чаго... Можаце іх паслухаць у канцы лютага ў тым жа Альтэрнатыўным. Акрамя "НРМ", там будуць граць небезьвядомая "Крама" і малавядомы тут гурт "Камікадзэ" з Расеі.

Жыццё ў стылі "БМ"

Як пытаюцца, так і адказваем

-- У чым перавагі сацыялізма перад капіталізмам?

-- Калі б пры капіталізме быў бы такі беспарадак і эканамічны развал, як пры сацыялізме, то капіталізм ужо даўно б перастаў існаваць.

● ● ●

-- Чым адрозніваецца манархізм ад сацыялізма?

-- Пры манархізме ўлада перадаецца ад бацькі да сына. А пры сацыялізме -- ад дзеда да дзеда.

● ● ●

-- Ці праўда, што пры камунізме прадукты можна будзе заказваць па тэлефоне?

-- Праўда, але выдаваць іх будуць па тэлевізары.

● ● ●

-- Якая розніца паміж чалавекам і вярблюдам?

-- Вялікая. Вярблюд можа цэлы тыдзень працаваць і не піць, а чалавек -- цэлы тыдзень піць і не працаваць.

● ● ●

-- На якія знакі жанчына больш за ўсё звяртае ўвагу?

-- На грашовыя.

● ● ●

-- Для чаго чалавеку нос?

-- У мужчын для прыгажосці, а ў жанчын для таго, каб саваць яго не ў сваю справу.

Мы выбіраем, нас выбіраюць...

По сутнасці ёсць усяго два тыпы мужчын. Адзін з іх -- гэта тып абаяльны, вясёлы, легкадумны і прывабны гультай, у якога мы ўлюбляемся па вушы і які цікавы галоўным чынам таму, што недасягальны. Чым часцей ён не выконвае сваіх абяцанняў, тым больш мы яго кахаем. Мы актывізуем усе свае сілы, каб паказацца яму з самага лепшага боку. Аб'ект нашай увагі, здаецца, пачынае дэманстраваць нам сваю прыхільнасць, але як толькі мы падумаем, што справа зроблена, як ён тут жа выслізвае, быццам вугар.

Мы ніяк не хочам зразумець: гэты Пітэр Пэн прывабны, таму што недасягальны. Яго нельга заваяваць, таму што ў той жа самы момант ён пазбавіўся б сваёй чароўнай прывабнасці. Самае горшае, што можа здарыцца з жанчынай, -- гэта атрымаць такога мужчыну ў мужы.

Мы ўжо думаем, што перамаглі, марым аб гармоніі ўтульных сямейных вечароў ля каміну, марым аб рамантычным падарожжы пад час водпуску.

Але пацвярджанне не прымусіць сябе чакаць: клопаты аб наладжванні вечарынкі з сябрамі лягуць толькі на жаночыя плечы, інтымны вечар удваіх, якога мы так чакалі, ляціць у тартарары, таму што ён раптам прыцягвае дадому сяброў глядзець футбол, планы рамантычнага падарожжа разбурае семінар па камп'ютэрах, без якога ён не можа абыйсціся.

Ен не лічыць неабходнцым запомніць, як завуць вашу лепшую сяброўку, яму тэлефануюць нейкія таямнічыя жанчыны, і ён аказваецца асабліва занятым тады, калі зламалася пральная машына.

Максімум, чаго можа "дасягнуць" жанчына, што звязала з ім сваё жыццё, дык гэта таго, што ён будзе цярпець яе побач як неабходны прадмет мэбліроўкі. Гэтыя мужчыны -- суперэгаісты, яны ўсё жыццё не хочуць сталець, браць на сябе адказнасць. Яны баяцца гэтага, як чорт ладана. Што, між іншым, зусім не азначае, што яны не могуць дасягнуць вялікіх вышынь у эканоміцы і палітыцы. Насупраць. Іх барацьба за ўладу нагадвае дзіцячыя гульні. Для гэтага тыпу мужчын жыццё -- гэта вечная гульня, у якой ён павінен атрымаць як мага больш задавальненняў, па магчымасці без перашкодаў валадарыць, па магчымасці менш лічыцца з іншымі. Але, дарагія сяброўкі, менавіта гэтыя мужчыны ўяўляюцца нам казачнымі прынцамі, хаця на самой справе максімум, на што яны здольны, -- гэта любоўная інтрыжка. Мы падманваем сябе, што перавыхаваем іх, так што ў адзін цудоўны дзень яны сапраўды зацікавяцца тым, пра што мы думаем і што нас хвалюе, ці добраахвотна вынесуць вядро са смеццем. Доўгі час спатрэбіцца нам для таго, каб зразумець: з гэтымі мужчынамі нам наканавана паражэнне. І толькі тады мы пачнем шанаваць мужчын другога гатунку, -- прабачце, тыпу! -- тых, якія не пабаяліся пасталець і сапраўды здольны кахаць.

Раптам побач з намі з'яўляецца чалавек, які на самой справе слухае нас. Ен цікавіцца нашай працай, не спрабуючы нас фанабэрыста павучаць. Ен прымае нашых сяброўак такімі, якія яны ёсць, і запамінае імёны сяброў. Ен своечасова прыходзіць на прызначаныя спатканні і любіць нас нават тады, калі ў нас дрэнны настрой ці баліць галава.

Мы не перастаем здзіўляцца таму, што такі мужчына існуе і што гэты ўнікальны экземпляр выбраў менавіта нас. Таму што шматгадовыя зносіны з мужчынамі першага тыпу выпрацавалі ў нас пачуццё, што мы зусім не вартыя кахання. І калі раптам нас хтосьці сапраўды кахае, у нас нараджаецца падазрэнне, а ці няма ў яго якога-небудзь недахопу? Мы яшчэ раз успамінаем сваё мінулае, свае мары пра казачнага прынца. Дык што ж, час мараў прайшоў? І нам наканавана мець справу не з прынцам, а з рэальным, зямным мужчынам? Як шкада. Як цудоўна...

Лечымся смехам

Сучасныя даследванні выявілі, што смех здымае нярвовае напружанне, умацоўвае мускулы грудзей і жывата, паляпшае функцыю нырак і актывізуе абмен рэчываў у арганізме. Вучоныя таксама прыйшлі да высновы, што смех на працягу трох хвілін пасля сну дае зарад бадзёрасці на ўвесь дзень лепш, чым шклянка моцнай кавы.

Прыкмечана, што самы аздараўляльны смех той, калі вы ўспамінаеце вясёлыя забавы свайго дзяцінства. У медыцынскіх колах знайшліся нават гарачыя прыхільнікі гэтай тэорыі. Так, нарвежскія ўрачы сумесна з мастакамі стварылі серыю мультфільмаў пра дзіцячыя забавы і гэтымі вясёлымі кінамалюнкамі лечаць старых людзей з аслабленым тонусам мышцаў.

Вучоныя падлічылі: усяго за дзве хвіліны смеху ў кроў паступае прыкладна столькі ж кіслароду, колькі за 8-10 хвілін спакойнага дыхання. Акрамя таго, пад час смеху адбываюцца моцныя скарачэнні мышцаў дыяфрагмы і брушнога прэсу, і, такім чынам, смех па праву лічыцца яшчэ і эфектыўным фізічным практыкаваннем.

З упэўненасцю можна сцвярджаць, што вясёлы, жыццярадасны смех робіць маладзейшым, умацоўвае здароўе і падаўжае жыццё. Невыпадкова адзін са знакамітых медыкаў мінулага вобразна сказаў, што прыезд цырка ў горад для здароўся жыхароў значыць значна больш, чым адкрыццё дзесяці аптэк.

Амерыканскі вучоны Фрэй са Стэнфардскага універсітэту ў Каліфорніі параўнаў смех з "бегам на месцы". Калі чалавек смяецца, мышцы ў яго расслаблены, а гэта змяншае галаўны боль, садзейнічае нармалізацыі сэрцабіцця і артэрыяльнага ціску. На думку вучоных, "цэнтр смеху" знаходзіцца ў правай палове мозгу, паколькі пацыенты з пашкоджаннем гэтай паловы не ўспрымаюць жарты, якія выклікаюць усмешку і смех у здаровых людзей.

Урачы маглі б прывесці сотні прыкладаў, калі ў змрочных людзей лёгкая хвароба працякае цяжка і зацягваецца. У аптымістаў жа нават цяжкае захворванне адступае значна хутчэй.

Цікава, што японцы, нягледзячы на самую высокую шчыльнасць насельніцтва і выдаткі навукова-тэхнічнай рэвалюцыі, змаглі пазбегнуць эпідэміі набытых няўрозаў. Выдатным проціяддзем ад гэтага аказалася іх традыцыйная псіхагігіена: усеагульная добразычлівасць, цярпімасць і цярплівасць, дзіўная, выхаваная стагоддзямі любоў да прыроды і... пастаянная ўсмешка на твары, якая мае глыбокі фізіялагічны сэнс.

Справа ў тым, што пры лёгкай усмешцы мышцы твару распаволльваюцца, а значыць, распавольваюцца і крованосныя сасуды твару і галавы. У выніку паляпшаецца кровазабеспячэнне мозгу, што павышае яго працаздольнасць. Калі ж чалавек пастаянна раздражнёны, усім незадаволены, мышцы яго напружаны, а значыць, звужваюцца, крованосныя сасуды, нярвовыя цэнтры горш забяспечваюцца крывёю, што можа з'явіцца адной з прычын нярвовага знясілення. Вось чаму трэба часцей усміхацца адзін аднаму і смяяцца "назло ворагам". Так, у прыватнасці, лічаць і амерыканцы, якія перанялі японскую звычку пастаянна ўсміхацца. Прычым мужчыны павінны гэта рабіць 10, а жанчыны -- 12 гадзін у суткі!

Вызначаем свой характар

Аказваецца, па групе крыві можна больш-менш дакладна вызначыць характар чалавека.

Першая група крыві. Чалавек, у якога такая група, мае ясныя жыццёвыя мэты, не схільны да кампрамісаў, моцны, настойлівы, валодае тонкім пачуццём гумару.

Другая група. Уразлівы і лёгка ранімы, хаця знешне падобны на спакойнага і ўраўнаважанага, але не адрозніваецца моцнымі нервамі. У адносінах да сябе вельмі патрабавальны.

Трэцяя група. Даволі недаверлівы, часта ўпадае ў дэпрэсію. Але потым лёгка і хутка вяртаецца да душэўнай раўнавагі.

Чацвёртая група. Надзелены моцным імкненнем для дасягнення пэўнай мэты, умее выкарыстоўваць іншых людзей для ажыццяўлення ўласных інтарэсаў. У каханні нястрыманы і настойлівы.

Чакаем у падарунак ружы

Магічная сіла кветак вядома здаўна. Лічылася, што кожная кветка -- спадарожнік асобнага Бога, асобнай планеты. І калі вы хочаце быць у згодзе з Сонцам, то саджайце замест бульбы (ці побач з ёй) на сваім летніку сланечнік ці маргарыткі. І Сонца будзе забяспечваць вас сваёй энергіяй, сілай і святлом. Калі вам патрэбны чыясьці дружба ці каханне, саджайце ружы. Багіня кахання Венера іх любіць. Але і сціплая незабудка таксама яе падапечная. Бэз заўсёды быў прыкметай дабрабыту дома. І нездарма. Яго апякуе Юпіцер -- цар удачы. Белыя кветкі --кветкі месяца. Начная багіня любіць беласнежныя лілеі і нарцысы. А калі вы хочаце дасягнуць гармоніі, то дома павінны расці кветкі, падуладныя ўсім сямі планетам.

Кветкі -- як жанчыны. Яны любяць глядзецца ў люстэрка. Букеты залацістых сонечных суквеццяў, пастаўленыя адзін насупраць аднаго, адлюстраваныя ў люстэрках, ствараць плыню нябачнай энергіі, з якой вы будзеце чэрпаць свае сілы.

Як і жанчыны, кветкі капрызлівыя і непрадказальныя. Іншы раз захоўваюць сваю свежасць тыднямі, іншы раз адразу ж вянуць. І ніякі аспірын, разведзены ў вадзе, ім не зможа дапамагчы. Успомніце "Маленькага прынца" Антуана дэ Сэнт-Экзюперы:

-- Вы ничуть не похожи на мою розу... Вы еще ничто. Никто вас не приручил, и вы никого не приручили... Вы красивые, но пустые. Ради вас не захочется умереть. Конечно, случайный прохожий, поглядев на мою розу, скажет, что она точно такая же, как вы. Но мне она одна дороже всех вас. Ведь это ее, а не вас, я поливал каждый день. Ее, а не вас накрывал стеклянным колпаком. Ее загораживал ширмой, оберегая от ветра. Для нее убивал гусениц, только двух или трех оставил, чтобы вывелись бабочки. Я слушал, как она жаловалась и как хвастала, я прислушивался к ней, даже когда она умолкала. Она -- моя.

Няхай кожная ружа сустрэне свайго Маленькага прынца. Ен падорыць ей сваю маленькую планету, і яна стане адзінай, жаданай і каханай. Таму што жанчыны -- гэта тыя ж кветкі.

Выкарыстоўваем нашатыр

Пэўна, залішне нагадваць, што нашатырны спірт павінен быць у кожнай хатняй аптэчцы: гэта незаменны сродак ад непрытомнасці. Але нашатыр знакаміты не толькі сваімі "гаючымі" якасцямі, ён шырока выкарыстоўваецца ў хатняй гаспадарцы.

Вы збіраецеся мыць фарбаваную падлогу, аконныя рамы, дзверы? Дадайце ў ваду некалькі лыжак нашатырнага спірту, і фарба адразу ж заблішчыць.

Уліце ў ваду для мыцця белай бялізны нашатырны спірт (сталовая лыжка на вядро) -- і вам не спатрэбіцца адбельвацель.

Плямы ад ёду лёгка выводзяцца з дапамогай нашатыру.

Растворам нашатыру (адна частка на 4 часткі вады) добра чысціць замшавы абутак, адзенне. Затым паверхню замшы трэба працерці наждачнай паперай.

Шарсцяная анучка, змочаная нашатырным спіртам, верне бляск сярэбраным і нікеліраваным вырабам.

Масажныя шчоткі, грэбні трэба час ад часу чысціць. Пакладзіце іх на ноч у ваду, дадаўшы ў яе крыху нашатырнага спірту і жменю солі, а раніцай апаласніце.

Смяемся з сябе і жыцця

Сын звяртаецца да маці:

-- Мамачка, у цябе на галоўцы з'явілася некалькі сівых валасоў...

-- Гэта з-за непаслухмяных дзяцей.

-- А, -- сказаў хлопчык, -- я цяпер зразумеў, чаму бабуля зусім сівая...

☺ ☺ ☺

Сустрэліся два прыяцелі:

-- Куды гэта ты так бяжыш, засопшыся?

-- Ды вось пашпарт згубіў, бягу ў газету даць аб'яву.

-- Бяжы лепш да маёй жонкі. Праз пяць хвілін увесь горад ведаць будзе.

☺ ☺ ☺

Суддзя:

-- Чаму вы забілі зайца, не з'яўляючыся членам таварыства паляўнічых?

-- А чаму заяц еў капусту ва маім гародзе, не з'яўляючыся членам маёй сям'і?

☺ ☺ ☺

Жэніцца баксёр. Адна з запрошаных на вяселле пытаецца ў маладога чалавека ў фраку:

-- Вы і ёсць малады?

-- Не, мадам, я выбыў яшчэ ў чвэрцьфінале.

☺ ☺ ☺

Расійскае радыё паведамляе:

-- У Маскве 16 гадзін, Томску -- 18, Іркутску -- 19, ва Уладзівастоку -- поўнач.

Мужык слухаў, слухаў і гаворыць:

-- Ну і бардак у краіне!

☺ ☺ ☺

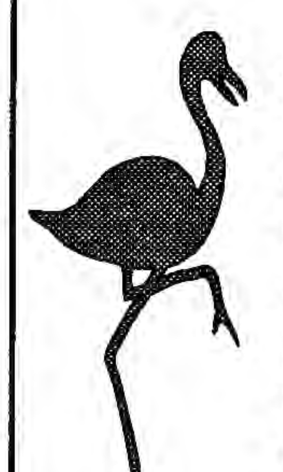
Хірург пытаецца:

-- Сястра, што ў нас сёння?

-- Два лёгкіх выпадкі -- аўтамабільная катастрофа, вытворчая траўма і адзін цяжкі -- муж, які адмовіўся мыць посуд.

Жыць у стылі "БМ" вас вучыць бабуля Алена

● **Буслянка**

Буслы зараз недзе далёка ў цёплых краінах. Буслянку занесла снегам. Але,.. калі пашукаць тое-сёе ў ёй можна знайсці. Вандроўнік бусел нацягаў сюды казак ды гісторый з усяго свету. Вось адну з іх, што заблыталася ў галінках, з якіх пабудаваная буслянка, мы і выцягнем. Гэта анёльская казка.

Дабро не знікае

Далёка на Захадзе, недзе каля Тэйві, жыла некалі добрая старая кабета. За ейным дамком цягнуўся поплаў, дзе гаспадарылі эльфы. А сам чысценькі дамок стаяў пасярод прыгожага саду, паўнюткага духмяных кветак: нарцысаў, незабудак, рамонкаў, настурак, наготкаў, браткоў...

Але найпрыгажэйшай была вялікая клумба цюльпанаў, якую бабуля даглядала асабліва старанна. Калі цюльпаны квітнелі, яны так і вабілі да сябе ўсіх, хто праходзіў па вуліцы.

Як эльфы любілі гэтае месца! Ім падабалася добрая кабета і падабаўся ейны сад. Неяк у пагодную ноч, калі белы бэз расквітнеў пад самым акном, бабуля прачнулася ад дзіўных гукаў. "Ну зусім, як калыханка", -- падумала яна і яшчэ паляжала ды паслухала. Потым устала з ложка і зірнула ў вакно. Унізе, у месяцовым святле, яркія рознакаляровыя цюльпаны пагойдвалі галоўкамі ў такт пяшчотнай мелодыі. Здавалася, што яны і самі спяваюць.

Калі тое самае паўтарылася на другую, а потым і на трэцюю ноч, бабуля зразумела, што адбываецца. Эльфы прыносілі сваіх маленькіх дзетак на цюльпанную клумбу і клалі кожнага ў асобную кветачку.

-- Яны закалыхваюць сваіх дзетак, вось што! -- здагадалася добрая кабета, якой гэта дужа спадабалася. -- Мілыя мае! Я іх бачу! Малеча хутка засне, і тады эльфы пойдуць танчыць на поплаў.

Так яно і было. Эльфы хадзілі карагодам пад музыку сваіх маленечкіх жалеек. Але ледзь на ўсходзе загаралася ранішняя заранка, эльфы вярталіся, даставалі сваіх дзетак з кубачкаў цюльпанаў, дзе тыя спалі, як у калысачках, станавіліся празрыстымі і знікалі.

-- Ні адзін чалавек не сарве ніводнага цюльпана, нават я сама, -- сказала бабуля. Яны ўсе застануцца на радасць эльфам.

І так міналі год за годам.

Але ніхто не жыве вечна, і ў свой час старая кабета таксама памерла. Гэта быў сумны дзень для ейнага саду, і цюльпаны звесілі галоўкі. У іх сапраўды была прычына для смутку, таму што сад перайшоў у іншыя рукі. Новага гаспадара не цікавілі эльфы ды іхнія кветкі. Ен даглядаў сад толькі таму, што там расла садавіна і кусты з ягадамі. (Пірагі з агрэстам, малінай, слівамі -- якая смаката!)

-- Лепш не рвіце агрэст раней часу, -- папярэдзіў новага гаспадара сусед, -- а то будзе бяда! Эльфы не любяць, калі адбіраюць іхняе дабро.

-- Эльфы! Глупства! -- зарагатаў гаспадар.

-- Няўжо вы збіраецеся выкапаць цюльпаны?!. -- спытаў другі сусед. -- Старая гаспадыня больш за ўсё любіла гэтую клумбу. Што вы тут хочаце пасадзіць?

-- Калі вы такі цікаўны, хачу пасадзіць пятрушку, -- адказаў гаспадар.

І вось чароўныя кветкі вырвалі, а на іх месца пасадзілі пятрушку. Але эльфы так пакрыўдзіліся і зазлавалі, што яна прапала. І не толькі нічога не расло на цюльпанавай клумбе, але і ўвесь сад хутка пасох.

Хоць з цюльпанавай клумбы больш не чуваць было калыханак, эльфы, што жылі паблізу, усё ж спявалі. Толькі спевы гэтыя даляталі з магілы добрай кабеты. Гэта была сумная песня. І кожную ноч перад поўняю эльфы спявалі яе.

Ніхто не даглядаў магілы старой кабеты, але пустазелле не прыжылося тут. Некалі бабуля гадавала цюльпаны для эльфаў, а зараз эльфы даглядалі ейную магілу. І хоць ніхто не пасадзіў на магіле ніводнай кветачкі, усё ж па начах тут квітнелі цюльпаны, наготкі, браткі, рэзеда, настуркі, якія так любіла добрая бабуля.

Я не ведаю, што тут праўда, а што наманілі. Я вам так расказаў, як і мне расказалі.

Гэтую казку выцягнуў з буслянкі ды расказаў нам Сябра Вецер.

Пункт гледжання аўтараў газеты не абавязкова супадае з пазіцыяй рэдакцыі. Адказнасць за дакладнасць фактаў, прыведзеных у артыкулах, нясуць аўтары публікацый.

"Беларуская маладзёжная"
Рэспубліканская грамадска-палітычная незалежная газета
Заснавальнікі
М. КАПЧОНАЎ і І. ЦІШЫН

Адрас рэдакцыі:
220134, Мінск,
вул. Якубоўскага, 15-1-77
Кантактны тэлефон: 57-00-43
Пасведчанне аб рэгістрацыі N 882

Падпісана ў друк 26 студзеня 1995 г.
Мінская паліграфічная фабрыка
"Чырвоная зорка"
(Мінск, 1-шы Загарадны зав., 3)
Кошт праз "Белсаюздрук" 100 рублёў
Тыраж 10 тысяч экз.
Заказ N 1895

Галоўны рэдактар
Т. І. МЕЛЬНІЧУК
(НІЧЫПАРУК)